

Handläggare: Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-12-14, p. 7

Verksamhetsplan 2022 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Godkänna förslag till verksamhetsplan 2022 samt överlämna den till kommunstyrelsen
2. Hos kommunstyrelsen begära omslutningsförändring med 44,7 mnkr för ökade kostnader och intäkter för tillsyn, miljöövervakning och externt finansierade projekt
3. Ansöka om budgetjustering med 5 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för framtagande och uppföljning av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster enligt bilaga 5
4. Godkänna förvaltningens förslag till tillsynsplan för tillsyn enligt miljöbalken enligt bilaga 2
5. Godkänna förvaltningens förslag till tillsynsbehovs-utredning för miljöbalkstillsyn enligt bilaga 3
6. Godkänna förvaltningens förslag till kontrollplan för livsmedelskontrollen enligt bilaga 4
7. Godkänna förvaltningens förslag till miljöövervakningsplan enligt bilaga 6
8. Godkänna förvaltningens internkontrollplan med väsentlighets- och riskanalys inklusive system för intern kontroll enligt bilaga 7
9. Godkänna förvaltningens förslag till kompetensförsörjningsplan enligt bilaga 8
10. Godkänna förvaltningens plan för upphandling enligt bilaga 9
11. Godkänna förvaltningens utvecklingsplan för digitalisering 2022 enligt bilaga 10
12. Justera beslutet omedelbart

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Mikael Nyberg
Avdelningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden för 2022 som uppgår till 236,4 mnkr i kostnader och 96,1 mnkr i intäkter, det vill säga en nettobudget om 140,3 mnkr. Förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2022 innebär en balanserad budget som framgår av bilaga 1, SLK:s blankettset.

Verksamhetsplanens struktur

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget med den övergripande inriktningen *Möjligheternas Stockholm*. Budgeten har tre inriktningsmål;

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Under var och ett av inriktningsmålen redovisas kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Verksamhetsplanen är ett konkret planeringsdokument genom redovisningen av de aktiviteter som ska genomföras under respektive nämndmål. Mål, indikatorer och aktiviteter kopplade till mål och etappmål i stadens nya miljöprogram är införlivade i den ordinarie nämndmålsstrukturen och redovisas därför under olika avsnitt i verksamhetsplanen. Samma gäller för åtgärder som syftar till att nå målen i Klimathandlingsplan 2020-2023.

Till verksamhetsplanen bifogas tillsynsplan och behovs-utredning för miljöbalkstillsynen samt kontrollplan för livsmedelskontrollen. Därefter redovisas en miljöövervakningsplan, en internkontrollplan inklusive en väsentlighets- och riskanalys samt en kompetensförsörjningsplan. Även en plan för upphandling liksom en utvecklingsplan för digitalisering biläggs verksamhetsplanen.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Skärpt tillsyn av avfall*. Förändringarna i avfallslagstiftningen har medfört skärpta krav på det avfallsförebyggande arbetet, nya mål för materialåtervinning och förberedelser för

återanvändning av kommunalt avfall och ökade krav på sortering av bygg- och rivningsavfall. Förvaltningen kommer att utveckla tillsynsmetodiken och analysera effekterna av den förändrade lagstiftningen. Detta för att tillsynsarbetet med att bland annat förhindra illegal avfallshantering, nedskräpning och dumpning ska underlättas.

- *Stärkt miljöövervakning- vatten och biologisk mångfald.* Antalet undersökta parametrar och provpunkter utökas jämfört med grundövervakningen vilket ger ett bra underlag för prioritering och uppföljning av vattenåtgärder. Ett antal aktiviteter är planerade för att utveckla övervakningen av den biologiska mångfalden.
- *Förstärkt kemikaliearbete, specialiststöd inom upphandling och miljögiftövervakning barn och andra känsliga grupper.* Genom den extra satsningen kan de aktiviteter som genomförs inom miljögiftsövervakning göras mer långsiktiga, samordnas med andra aktörer och fungera bättre som underlag och uppföljning i kemikaliearbetet. Förvaltningen ger stöd i upphandling inom både de centrala avtalsområdena som serviceförvaltningen ansvarar för, liksom i de upphandlingar som genomförs av förvaltningar och bolag, inte minst i fråga om bygg- och anläggningsmaterial och relaterade tjänster. Ett större fokus på kemiska produkter och att ge vägledning i avropsfasen kommer också att vara prioriterat.
- *Utvärdering av Miljözon 2 / utveckling av testbädd Hornsgatan.* Miljöförvaltningen och trafikkontoret samarbetar i utvärdering av miljözon 2. Miljözon 2 skärps i juni 2022. Mätningar av fordons-sammansättningen planeras till hösten 2022. Visualiseringen av halter i realtid på Hornsgatan fortgår liksom tester av olika sensorer.
- *Kommunikation, dagvattenhantering och minskad nedskräpning.* Genom den extra satsningen kommer Miljöförvaltningen i samråd med Stockholm Vatten och Avfall AB att kommunicera om dagvattenhantering i staden. Syftet med insatsen är såväl att visa vad staden gör som att tydliggöra för invånare hur de

själva kan påverka kvalitén på vattnet. Under 2021 har miljöförvaltningen ett samordningsuppdrag för minskad nedskräpning. Omfattning av och inriktning på kommunikationsinsatser 2022 planeras, tillsammans med övriga berörda förvaltningar och bolag, baserat på erfarenheter från detta samordningsuppdrag.

- *Hållbar plastanvändning, miljö- och klimatmärkning inköpssystem.* Förvaltningen kommer att medverka i arbetet med miljö- och klimatmärkningar som leds av serviceförvaltningen samt leda arbetet med implementeringen av handlingsplan för hållbar plastanvändning.
- *Markundersökning i Snösätra.* Förvaltningen kommer att fortsätta bistå exploateringsnämnden i det påbörjade arbetet med innovativ marksanering i södra delen av Snösätra industriområde.
- *Gröna väggar samt målpunkter i naturreservat.* Förvaltningen kommer i samarbete med andra berörda förvaltningar peka ut tio platser för gröna väggar och ambitionen är att minst två av dessa ska genomföras under året. Förvaltningen kommer i tillsynen verka för bättre tillgänglighet till målpunkter i reservaten.
- *Klimatomställning, digitala tillsynsprocesser* Förvaltningen avser att upprätthålla fortsatt hög ambitionsnivå för att möjliggöra verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering. Förhoppningen är att kunna driftsätta två digitaliseringsprojekt kopplade till tillsynen; digitala inspektioner samt köldmediedeklarationer. Utöver det är ansatsen att påbörja en pilot för texttolkning, kategorisering och bearbetning av inkomna klagomål. Förvaltningen verkar för genomförande och stöttar stadsledningskontoret i att följa upp klimathandlingsplanens åtgärder. Arbetet med klimatomställning omfattar även implementering av handlingsplaner för hållbar plastanvändning och cirkulärt byggande samt implementering av klimatberäkningar av byggnadsmaterial för nyproducerade byggnader.

Nämnden har också tilldelats medel för att överta stadens kostnader kopplade till Mälarens vattenvårdsförbund.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnings av väggar. Förvaltningen kommer i samarbete med övriga förvaltningar peka ut tio spetsprojekt och ambitionen är att minst två av dessa ska genomföras under året.*
- *Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredningsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar. Fortsatt utvärdering av förvaltningens arbete under pandemin kommer att ske, och implementering av erfarenheter och slutsatser görs successivt. Aktuella krisledningsdokument har uppdaterats och en krisledningsövning med utgångspunkt i erfarenheter från pandemin har genomförts. Under 2022 fortsätter arbetet med att bygga vidare på den grund som lagts under det gångna året – allt i syfte att dra nytta av, och tillämpa, de lärdomar som har dragits under pandemin.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafiknämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse. Förvaltningen leder arbetet med att ta*

fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse där stadens förvaltningar och bolag är fastighetsägare.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska med stöd av kommunstyrelsen, Stockholm vatten och Avfall AB och arbetsmarknadsnämnden utreda förutsättningarna och organisationen för uppbyggnaden av ett centrum för cirkularitet inom Stockholms stad. Förvaltningen kommer under året att utreda förutsättningar och organisation för ett centrum för cirkularitet i staden.*

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska fortsätta arbeta för en ny permanent kulturplats i Snösätra samt som en del i det arbetet öppna en Pop-up-kulturplats sommaren 2022. I arbetet deltar kulturnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och externa aktörer. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska fortsätta stötta övriga deltagande nämnder i arbetet med att inrätta en kulturplats i Snösätra industriområde.*
- *Stockholm Business Region AB ska tillsammans med Stockholms Hamn AB, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en vattenfestival i Stockholm med fokus på hållbarhet och innovation i samband med World Water Week 2022. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar till det gemensamma arbetet genom innehåll till kommunikation om vad staden gör i framförallt frågor kopplat till vattenkvalitet. Innehållet ska vara presenterat på ett sådant sätt att invånare förstår hur de själva kan påverka kvalitén.*
- *Exploateringsnämnden ska, i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering samt utreda externa finansieringskällor. Arbetet som förvaltningen genomfört i samarbete med exploateringskontoret under 2021 redovisas i början*

av året. Därefter påbörjas arbetet med att utreda externa finansieringskällor.

- *Idrottsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda möjligheten för att förenkla skrotning av båtar. Miljöförvaltningen kommer att bistå med kunskap och råd i arbetet med att utreda möjligheten till förenklad skrotning av båtar.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall. Förvaltningen bidrar i arbetet genom sin expertkompetens inom klimatanpassning.*
- *Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. Förvaltningen kommer fortsatt att utgöra expertstöd till nämnder och bolag i deras arbete med klimatanpassning. Förvaltningen kommer att medverka i genomförandet av handlingsplanen för klimatanpassnings olika aktiviteter. Fokus ligger främst på fördjupade analyser, metodutveckling, pilotprojekt, handläggarstöd och kommunikation. Miljöbarometern kommer att vidareutvecklas för redovisning av stadens arbete med klimatanpassningsåtgärder.*
- *Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka. Förvaltningen*

bidrar i arbetet genom sin expertkompetens inom vattenförvaltning och klimatanpassning.

- *Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för mängden matavfall i stadens verksamheter i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden. Förvaltningen kommer att bistå Stockholm Vatten och Avfall AB med att ta fram mått och mätmetoder för mängden matavfall i stadens verksamheter.*
- *Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldrenämnden och servicenämnden. Förvaltningen kommer att bistå utbildningsförvaltningen med att ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn.*
- *Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldrenämnden. Förvaltningen kommer att bistå serviceförvaltningen med att ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider.*
- *SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i Miljöbyggnad Silver och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogram tillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden. Förvaltningen kommer att bistå SISAB med jämförelse mellan stadens miljöprogram och kraven i Miljöbyggnad Silver inom förvaltningens expertområden energi, inomhusmiljö och kemikalier som underlag för ny kravnivå för nyproduktion av skolor i staden. Miljöförvaltningen bistår med kunskap om hälsopåverkande aspekter i inomhusmiljön såsom ventilation, fukt- och mögel, radon, buller m.m. och vilka lagkrav som gäller, samt om energiförbrukning i*

byggnader och hållbara materialval.

- *SISAB ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna för att bygga en ny förskola i återvunnet material, i enlighet med stadens handlingsplan för cirkulärt byggande*
Förvaltningen kommer att bistå SISAB med kompetens och råd för att skapa möjlighet till byggnation av en förskola av återvunnet material.

Samverkan

Verksamhetsplan för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022 har samverkats med arbetstagarorganisationerna den 24 november 2021. Arbetstagarorganisationerna förklarar att de inte har något att erinra mot förslaget verksamhetsplan inklusive bilagor.

Bilagor

1. SLK:s blankettset för VP 2022
2. Tillsynsplan för tillsyn enligt miljöbalken
3. Tillsynsbehovsutredning avseende miljöbalkstillsyn
4. Kontrollplan för livsmedelskontrollen
5. Underlag för äskande av medel från CM 2 för framtagande och uppföljning av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster
6. Miljöövervakningsplan 2022
7. Internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys inklusive system för intern kontroll
8. Kompetensförsörjningsplan för miljöförvaltningen
9. Plan för upphandling
10. Utvecklingsplan för digitalisering 2022
11. Särskilt yttrande från SACO

Innehållsförteckning

Inledning	12
Konsekvenser av pandemin.....	13
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	20
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	29
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	45
Redovisning av ekonomi	50
Nämndens ekonomiska förutsättningar	50
Investeringar.....	53
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	53
Budgetjusteringar	53

Omslutningsförändringar.....	53
Särskilda redovisningar	54
Agenda 2030	54
Systematiskt kvalitetsarbete.....	57
Övrigt.....	58

Inledning

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2022 som uppgår till 236,4 mnkr i kostnader och 96,1 mnkr i intäkter, det vill säga en nettobudget om 140,3 mnkr. Förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2022 innebär en balanserad budget. En mer detaljerad redovisning av budgeten finns under KF:s mål 3.1. samt under avsnittet *Redovisning av ekonomi*.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är en tillsynsmyndighet med tillsyn enligt miljöbalken med följdlagstiftning, livsmedelslagstiftningen, strålskyddslagen, tobakslagen, lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa samt lagen om sprängämnesprekursorer. Den årligt reviderade tillsynsbehovsutredningen (bilaga 3) fungerar som ett planeringsunderlag för kommande års miljöbalkstillsyn och redovisar hur tillsynen strategiskt bör utvecklas så att den i ännu högre grad bidrar till att nå miljömålen och anpassas utifrån eventuella förändrade förutsättningar. Tillsynsplanen (bilaga 2) har till stora delar anpassats efter dessa behov samt även efter den föreslagna nationella miljötillsynsstrategin. Under 2022 kommer exempelvis ökat fokus läggas på avfallstillsynen. De utvecklingsbehov som tillsynsbehovsutredningen åskådliggör arbetas successivt in i planeringen, samt lyfts fram i kommande års strategiska ärende (treårsbudgeten).

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver också ett omfattande program- och projektarbete med bland annat miljöövervakning av luft, vatten och biologisk mångfald, ett strategiskt klimatarbete med bland annat fokus på miljöbilar, energieffektivisering och minskning av utsläpp av växthusgaser samt ett strategiskt åtgärdsarbete vad gäller bland annat kemikalier och mikroplaster. Genom nämndens arbete med framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald och kunskapsunderlag ges förutsättningar för att utveckla den biologiska mångfalden i staden. Genom att delta i olika internationella nätverk och projekt bevakar nämnden utvecklingen inom olika miljöfrågor på EU-nivå.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har också en viktig roll i stadens arbete med att uppnå målen för bostadsförsörjningen. Genom samverkan med andra berörda förvaltningar och bolag i ett tidigt skede i processen bidrar nämnden till att säkerställa en långsiktig hållbarhet, en robust grönstruktur, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, god ljudmiljö, bibehållna ekosystemtjänster samt att miljö kvalitetsnormer för luft och vatten uppfylls.

Samverkan med andra förvaltningar och bolag i staden är centralt för en god måluppfyllelse och för ett effektivt resursutnyttjande. Många av nämndens verksamhetsområden tangerar andra förvaltningars sakkunskap och för bästa möjliga effekt vid exempelvis åtgärdsarbete krävs en bred samverkan inom staden. Inte minst spelar samverkan en central roll för att uppnå de mål och etappmål som formulerats i stadens miljöprogram med tillhörande klimathandlingsplan.

Arbete kopplat till stadens näringslivspolicy är prioriterat, och arbete sker fortlöpande med att se över processer för att förenkla för stadens verksamhetsutövare.

Bland nämndens större åtaganden för 2022 kan följande nämnas;

- Skärpt tillsyn av avfall med ökat fokus på att förhindra illegal avfallshantering.
- Stärkt miljöövervakning avseende både vatten och biologisk mångfald.

- Stärkt miljögiftsövervakning med fokus på barn och andra känsliga grupper.
- Stödja förvaltningar och bolag med implementering och uppföljning av miljöprogram och klimathandlingsplan, samt förbereda inför framtagande av nytt miljöprogram för den nya programperioden.
- Fortsatt arbete med elektrifiering och laddinfrastruktur.
- Utredning av förutsättningar för ett centrum för cirkularitet i staden.
- Förstärkt specialiststöd i upphandlingsfrågor.
- Fortsatt arbete kopplat till förorenade områden.
- Fortsatt utveckling av tillsynen utifrån framtagen tillsynsbehovsutredning.
- Införande av efterhandsdebitering för livsmedelskontrollens avgifter.

Miljöförvaltningen fortsätter också det omfattande digitaliseringsarbete som inleddes i slutet av 2019. Under året är förhoppning att implementera två utvecklade digitala processer; en avseende digitala inspektioner och en avseende köldmediedeklarationer. Portföljstyrning är under implementering för att än bättre balansera och prioritera förvaltningens resurser.

Strategiska kommunikationsinsatser inom nämndens verksamhetsområden ska under året också genomföras i syfte att skapa engagemang och påverka attityder och beteenden.

Konsekvenser av pandemin

Förvaltningen planerar att genomföra tillsyn i enlighet med tillsynsplanen för miljöbalken (bilaga 2) och livsmedelskontrollens kontrollplan (bilaga 4). Förvaltningen har en beredskap för att snabbt kunna prioritera om verksamheten ifall smittspridningsläget skulle förändras. Vad gäller program- och projektarbete så påverkas dessa områden inte i lika hög utsträckning av pandemin.

Förvaltningen tog under hösten 2021 fram ett förhållningssätt avseende arbetssätt efter pandemin, och förvaltningen ser att hemarbete i hög grad kommer att förekomma även efter att pandemin har klingat av. Flera arbetssätt som infördes under pandemin har givit positiva effekter på verksamheten, inte minst för effektiviteten samt för möjligheten att erbjuda en ökad flexibilitet för förvaltningens anställda. Uppföljning av förändrade arbetssätt sker kontinuerligt och anpassas för att på bästa sätt passa respektive verksamhetsområdes förutsättningar. Förvaltningens sjukfrånvaro har under pandemin enbart ökat marginellt, men om sjukfrånvaron skulle öka kraftigt finns naturligtvis risk att arbete inte kan genomföras i den takt som planerats. Eventuella behov av omprioriteringar i verksamheten analyseras därför kontinuerligt.

Ett antal informations- och kommunikationsinsatser är också planerade att utföras under 2022. Beredskap finns att ställa om dessa insatser till digitala fora om så skulle bli nödvändigt.

Vad gäller de ekonomiska effekterna påverkas den ordinarie tillsynsverksamheten i liten grad på grund av färre tillsynsobjekt inom vissa branscher. Detta balanseras med anpassning av personella resurser och omdisponeringar. Ekonomiska effekter av ett eventuellt återinförande

av trängsel tillsynen under 2022 har inte beaktats i budgeten. Vid behov kan förvaltningen snabbt ställa om och de extraordinära kostnaderna kopplade till trängsel tillsyn förväntas finansieras med statsbidrag.

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser för att främja ett gott bemötande både internt och externt, samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en viktig del i förvaltningens verksamhet - för att underlätta för alla, oavsett bakgrund, att på ett enkelt sätt ta del av nämndens beslut och information. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Nämnden har en högt specialiserad verksamhet och tillgången till handledningstid är begränsad, vilket påverkar möjligheterna att erbjuda feriejobb och praktikplatser. Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten och praktikplatser och samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen sker för att försöka finna matchningar för Stockholmsjobb. De feriearbetande ungdomar som förvaltningen bereder plats för avlönas genom berörd stadsdelsförvaltning och eftersom indikatorn ”Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi” enbart ska rapporteras om förvaltningen själv avlönar ungdomarna är årsmålet för denna indikator satt till noll.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	12 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	8 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	9 000 st	Tertial

Nämndmål: 1.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

Förväntat resultat

Kompetensutveckling inom spetsområden och ökat utbyte av kunskap och praktiska erfarenheter mellan universitet och Stockholms stad. Platser för högskolepraktik tillgängliggörs och därigenom lär fler studenter känna miljöförvaltningen som en attraktiv arbetsplats.

Beskrivning

Miljöförvaltningen ska ha en god samverkan med universitet och högskolor som ett led i att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt samt för att förenkla tillgängliggörandet av relevanta forskningsresultat. Staden har ett samarbetsavtal med Stockholms universitet, där *Klimat och Energi* är ett av tre prioriterade områden för samverkan. Utifrån stadens utmaningar och universitetets forskningsområden ska samarbetet utvecklas och konkretiseras. Miljöförvaltningen medverkar även i stadens samarbete med KTH och MIT, kopplat till samarbetsavtalet avseende smarta lösningar till framtidens stad. Samarbete med akademien sker också bland annat inom vattenförvaltning, kemikaliearbete, biologisk mångfald och luftföroreningar. Miljöförvaltningen har även en god samverkan med Stockholms universitet, avseende bland annat masterprogrammet i miljö- och hälsoskydd. Vidare erbjuder förvaltningen varje år ett antal platser för examensarbeten och högskolepraktik.

Aktiviteter:

- Förvaltningen samverkar som partner med lärosäten och branschforskningsinstitut i nationella och internationella projekt och deltar i referensgrupper till forskningen som en viktig del i omvärldsbevakning.
- Medverka på relevanta arbetsmarknadsdagar som eventuellt organiseras av universitet och högskolor.
- Medverka i kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet.
- Fortsätta upprätthålla kontakt med ledande forskare i ett vetenskapligt råd för kemikaliearbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Nämnden bidrar i hög grad till tryggheten i staden eftersom stora delar av arbetet mer eller mindre direkt bidrar till att förebygga och avhjälpa problem som kan påverka invånarnas miljö och hälsa. Det ska vidare vara enkelt att ta del av och ta till sig nämndens information och beslut.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar	2022-01-01	2022-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: 1.2.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

Förväntat resultat

Livsmedelskontrollen arbetar för att konsumenterna har säkra livsmedel och inte blir vilseledda. Detta sker genom att kontrollera att livsmedelsföretagare efterlever lagstiftningen och att brister blir åtgärdade. Livsmedelskontrollen är rådgivande gentemot verksamhetsutövare och allmänhet.

Beskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utför de planerade kontrollerna i kontrollplanen (bilaga 4) samt de händelsestyrda och de uppföljande kontroller som bedömts som nödvändiga.

Livsmedelskontrollen går under 2022 över till efterhandsdebitering. Det tidigare systemet där företagen betalade i förskott innebar att de verksamheter som upphörde under året riskerade att betala för kontroll som inte hann genomföras innan verksamheten upphört. Det är positivt att företagen framgent betalar först när kontroll har genomförts, men övergången till efterhandsdebitering innebär minskade intäkter som tidigare använts för annan kontroll tex RASFF, obefogade klagomål etc. Resultatet är att självfinansieringsgraden minskar något i samband med övergången.

Aktiviteter:

- Under 2022 kontrollera de anläggningar som enligt kontrollplanen ska kontrolleras under året.
- Utföra cirka 8500 kontroller, inklusive planerade kontroller, första årliga kontroller samt uppföljande extra offentliga kontroller vid konstaterade allvarliga avvikelser.
- Klagomål från allmänheten och information om avvikelser från myndigheter och organisationer ska handläggas inom 14 dagar.
- Anmälan om misstänkt matförgiftning ska handläggas senast arbetsdagen efter att de inkom.
- Fortsätta arbetet i den särskilda grupp som arbetar med livsmedelsfusk. Gruppen fokuserar på inkomna tips om livsmedelsfusk och uppsökande verksamhet för att komma åt de som inte står under förvaltningens vanliga kontroll.

Nämndmål: 1.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska underlätta för stadens verksamheter, näringsliv och invånare att agera i linje med gällande regelverk och agera för att uppnå stadens miljömål

Förväntat resultat

Stadens verksamheter, näringsliv och invånare upplever att de har tillräcklig kunskap för att agera i linje med gällande regelverk och agera för att uppnå stadens miljömål. Dessa intressenter upplever även att kunskapen är tillgänglig.

Beskrivning

Miljöförvaltningen kommunicerar med olika metoder och i olika kanaler. En central del av kommunikationen sker i samband med kärnverksamhet som tillsyn, framtagande av styrdokument, beslut och genom förvaltningens stödfunktioner. Genom att göra innehållet pedagogiskt utformat och i övrigt tillgängligt ökar möjligheten för intressenterna att ta till sig kunskapen och att agera. Kommunikation sker även genom dialoger, prova-på aktiviteter och samverkan med andra aktörer i staden, både internt och externt.

Aktiviteter:

- Fortsätta utveckla digitala plattformar som webinarier, hemsidor och applikationer med råd, exempel och fakta för att underlätta för mottagaren att agera. Under 2022 ska exempelvis temawebben Leva Hållbart på stadens hemsida utvecklas.
- Fortsätta utveckla e-utbildningar för stadens verksamheter och näringsliv som ett led i att bland annat implementera handlingsplaner och andra styrdokument. Under 2022 ska exempelvis e-utbildning om miljöprogrammet slutföras och spridas till bland annat chefer inom staden.
- Fortsätta utveckla och sprida koncept för att underlätta för invånare att agera för att minska sin negativa påverkan på klimat och miljö. Under 2022 ska exempelvis aktiviteter ske under World Water Week, 50-års jubileum av Stockholmskonferensen och inom konceptet ”Minimeringsmästarna”.
- Fortsätta utveckla utformning och spridning av kunskap gällande skyldigheter och möjligheter för näringsliv och invånare. Under 2022 ska exempelvis avfallsobligatoriet för mat kommuniceras.
- Fortsätta utveckla utformning och spridning av kunskap om stadens insatser till näringsliv och invånare. Under 2022 ska exempelvis åtgärder som staden gör och planerar att göra med anledning av klimatförändringarna kommuniceras.
- Fortsätta utveckla miljöförvaltningens arbete med Klarspråk och tillgänglighetsanpassning som ett led i att göra det lättare för invånare att ta del av information på jämlika villkor.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn på skolor och förskolor för att säkerställa att barnen har en sund inomhusmiljö och säkra livsmedel när de är i skolan och förskolan. Genom tillsynen tillgodoses barnens rätt till god inomhusmiljö, minskad kemikaliepåverkan och säkra livsmedel. Tillsynen bidrar därmed till stadens arbete med att säkerställa alla barns rätt att växa upp under goda livsvillkor och att uppnå kunskapsmålen i skolan.

Nämndmål: 1.3.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

Förväntat resultat

Tillsynen bidrar till att stadens förskolor och skolor har en sund inomhusmiljö och säkra livsmedel. Tillsynen ska leda till att konstaterade brister åtgärdas och en bättre egenkontroll hos verksamhetsutövare och fastighetsägare, vilket resulterar i färre brister. Alla skolor och förskolor i staden ska vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m³ luft. Samtliga anmälningsärenden ska ha påbörjats inom sex veckor.

Beskrivning

Miljön i skolor och förskolor är viktig för både hälsa och välbefinnande. Exempel på hälsoeffekter i samband med brister i inomhusmiljön är astma, allergi, symtom i ögon, näsa och hud, liksom trötthet eller huvudvärk. Att vistas i en bullrande miljö kan leda till problem med trötthet, koncentrationssvårigheter, huvudvärk, blodtrycksförändringar och stressreaktioner. Stockholms förskolor får förstärkt livsmedelskontroll då små barn är en känslig konsumentgrupp. Livsmedelskontrollen i skolor och förskolor har fokus på allergikost. Sedan flera år tillbaka har miljöförvaltningen genom kemikaliecentrum också gett vägledning och utbildning till förskolor i staden om hur de kan minska förekomsten av farliga ämnen i barnens vardagsmiljö.

Aktiviteter:

- Följa upp de brister som konstaterades i samband med föregående inspektion.
- Fortsatt fokus på kemikaliearbete på förskolor och utökat arbete på skolor.
- Tillsyn av förskolornas UV-skydd.
- Stötta SISAB och stadsdelsnämnder i att stärka arbetet med utomhus- och inomhusmiljö i förskolor och skolor i syfte att nå acceptabla bullernivåer och god luftkvalitet.
- Fortsätta bedriva tillsyn avseende att skolor och förskolor mäter radon.
- Fokusera på allergikost i livsmedelskontrollen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m ³ luft.	90 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet.

Fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor involveras i relevanta ärenden där det är möjligt. Förvaltningens handläggare besöker kontinuerligt rådet för att informera om kommande planer och program. Mer information finns även under nämndmål 1.4.1.

Nämndmål: 1.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

Förväntat resultat

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Nämnden har ett gott samarbete med rådet för funktionshinderfrågor.

Beskrivning

Miljöförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att genomföra kompetensutvecklingsinsatser för chefer och medarbetare för att säkerställa att diskriminering inte kan uppkomma. Förvaltningen följer även en arbetsåtgång med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 är en utgångspunkt för förvaltningens arbete med dessa frågor.

Aktiviteter

- Kompetensutveckling kring bl. a. diskriminering, jämställdhet, normkritik och HBTQ-frågor.
- Bevaka aspekter kopplat till föräldraskap och arbetsliv, bl.a. förekomst av uttag av övertid vid förkortad arbetstid.
- Uppföljning av medarbetarenkät kopplat till likabehandlingsfrågor.
- Utvärdering av införd skyddsronsmall med tillgänghetsperspektiv.

- Involvera fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens råd för funktionshinderfrågor i relevanta ärenden där det är möjligt.
- I samråd med kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden genomföra en arbetsdifferentieringsanalys i syfte att identifiera arbetsuppgifter som kan erbjudas exempelvis Serviceassistenter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar i sin tillsyn för att äldreboenden ska ha en sund inomhusmiljö och säkra livsmedel.

Nämndmål: 1.5.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

Förväntat resultat

Säkerställa att säkra livsmedel serveras på Stockholms äldreboenden. Bättre egenkontroll hos verksamhetsutövare och fastighetsägare leder till färre brister i inomhusmiljön. Nämndens riktade tillsyn och handläggning av klagomålsärenden leder till att konstaterade brister i inomhusmiljön åtgärdas.

Beskrivning

Säkra livsmedel och en sund inomhusmiljö i äldre-, vård- och omsorgsboenden är viktigt för både hälsa och välbefinnande.

Aktiviteter kopplade till hälsoskyddstillsynen förutsätter smittspridningsläget medger att tillsyn kan bedrivas på äldreboenden. Under 2021 har hälsoskyddstillsyn inte utförts på grund av pandemin.

Aktiviteter:

- Riktad tillsyn av inomhusmiljön mot äldreboenden.
- Information till verksamhetsutövare och fastighetsägare.
- Fokusera på allergikost i livsmedelskontrollen.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Inom ramen för detta inriktningsmål omfattas större delen av nämndens miljöarbete. Miljöförvaltningen har en expertroll och stödjer eller verkar genom andra förvaltningar och

bolag i staden. Nämnden har även kontaktytor gentemot företagen, främst genom tillsynen men även genom samarbete i olika former.

Målet omfattar ett stort och mångsidigt arbete inom energi, klimat, miljö och hälsa. Här återfinns också samordning och uppföljning av miljöprogrammets delmål som berör miljö- och hälsoskyddsmyndigheten.

När det gäller nämndens tillsyn finns en utförlig redogörelse för nämndens arbete i tillsynsplanen för miljöbalken (bilaga 2) samt livsmedelskontrollens kontrollplan (bilaga 4).

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Stadens näringslivspolicy 2020-2024 definierar ett antal *fokusområden* inom vilka staden behöver stärka sitt näringslivsarbete.

Utifrån det första fokusområdet – *Stimulera tillväxt och företagsamhet* – är målet att befintliga företag ska växa och att nya företag ska startas. På så sätt ska nya arbetstillfällen skapas, fler människor ska klara sin egen försörjning och tillväxten ska bidra till ett konkurrenskraftigt näringsliv.

Inom ramen för arbetet med *Rätt väg in* sker en fortsatt utveckling på digitaliseringsområdet med hjälp av såväl befintliga, som nya, e-tjänster. Det gäller dels sådana tjänster som riktar sig till företagen, men också digitala verktyg för kontroll och tillsyn. Bemötandefrågor kring tillsyns- och kontrollarbete lyfts, bl.a. genom fortsatta utbildningsinsatser.

Det andra fokusområdet – *Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning* – ska, bl.a. via ändamålsenliga kontaktvägar och effektiva digitala lösningar, bidra till att företagen på ett enkelt sätt kan komma i kontakt med staden. Via samverkan, såväl internt som externt, skapas en gemensam lyhörddhet och förståelse för företagets behov.

Stadens webbplats uppdateras löpande och utvecklas för att bli mer lättillgänglig. Viktig information översätts till flera språk, enkla hjälpmedel för verksamhetsutövare erbjuds, t.ex. via *Lätt att göra rätt*. Genom en tydlig och relevant myndighetsutövning ska företagen uppleva stadens agerande som effektivt och ändamålsenligt – allt med en ökad kundnöjdhet i fokus.

En fortsatt hög intäktsfinansieringsgrad eftersträvas och under 2022 införs efterhandsdebitering på livsmedelskontrollen. Det tidigare systemet där företagen betalade i förskott innebar att de verksamheter som upphörde under året riskerade att betala för kontroll som inte hann genomföras innan verksamheten upphört, med efterhandsdebitering betalar företagen först när kontroll har genomförts. Implementeringen av *Rätt väg in* fortsätter, där intern samverkan inom staden är en av nyckelfaktorerna. Dels för att öka kunskapen kring andra myndigheters processer, dels för att uppnå en situation där företag och näringsliv uppfattar staden som en samordnad och gemensam part.

Fokusområde tre – *Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet* – ska bidra till målet att Stockholm erbjuder näringsidkare en god och sammanhållen service samt trygga och långsiktigt hållbara förutsättningar för sitt företagande.

Bekämpande av matfusk och annan brottslighet, t.ex. avfallsfusk utgör en central del av det trygghetsskapande arbetet. Under 2022 förstärks också tillsynen inom avfallsområdet med ytterligare två tjänster. För att kunna erbjuda goda förutsättningar och rättvisa villkor utvecklas de brottsbekämpande och förebyggande samarbetena ytterligare med berörda myndigheter. Inom tillsynsverksamheten stärks samverkan med tillståndsenheten och polisen, t.ex. inom ramen för arbetet med krogkontroller.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	81	73	År

Nämndmål: 2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

Förväntat resultat

Nämndens myndighetsutövning är effektiv, opartisk och rättssäker, och företag och allmänhet som har kontakt med nämndens handläggare får ett gott bemötande och bra service.

Beskrivning

Nämnden har en hög prioritering både vad gäller myndighetsutövning och service till företag och allmänhet. Målen följs framförallt upp genom punktlighetsmålen för tidsåtgång vid vissa ärenden och genom den årliga NKI-undersökningen (NöjdKundIndex) som ger en bild av hur företagen uppfattar tillsyns- och kontrollverksamheten. Allmänheten har lätt att komma i kontakt med nämnden genom särskilda servicetelefoner för hälsoskydd och livsmedelskontroll. Dessutom har nämnden ett antal e-tjänster som ständigt är tillgängliga.

Aktiviteter:

- Följa och analysera utvecklingen av NKI för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområden.
- Samverka inom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) för ökad samsyn, effektivisering och likabehandling inom tillsynen.
- Följa upp inspektionsbesök inom livsmedelskontrollen genom supervision, d.v.s. säkerställa att kontrollen har avsedd effekt.
- Årliga tillsynsrapporter som underlag för uppföljning och planering.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Anmälan om misstänkt matförgiftning handläggs senast arbetsdagen efter inkommen anmälan	90 %		Tertial
Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	90 %		Tertial
Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	84		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	95 %		Tertial
Miljörapporter besvaras senast 30 juni.	95 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Människor har behov av en hälsosam boendemiljö där luft, mark och vatten är fria från hälsofarliga ämnen, där ljudmiljön är god och där det finns tillgång till rekreativa grönytor. Miljö- och hälsoskyddsnämnden deltar i stadens arbete för att uppnå målen för bostadsförsörjningen, där en hållbar och hög genomförandetakt är särskilt prioriterat. Nämndens arbete bidrar till att miljöfrågorna beaktas i ett tidigt skede av planeringen och att staden kan skapa en attraktiv, miljö- och klimatsmart stad.

Nämndmål: 2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

Förväntat resultat

Miljö- och hälsoskyddsnämnden medverkar i stadsplaneringen så att miljö- och hälsoskyddsfrågor uppmärksammas och integreras i stadens arbete med byggande och markanvändning. Nyproducerade bostäder, skolor och förskolor ska vara hälsosamma. Negativ påverkan på miljön i samband med exploatering ska förebyggas. Nämnden bidrar till en levande och växande stad med en väl avvägd planering med avseende på lokalisering av verksamheter och bostäder, som tillgodoser både behovet av en lugn hemmamiljö samt ett rikt utbud av aktiviteter och kulturevenemang, arbetsplatser och service.

Nämnden bidrar till en utveckling av arbetet med vattenfrågor, ekosystemtjänster och klimatanpassning inom stadsplaneringen. Genom nämndens arbete med framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster och arbete med implementering av stadens dagvattenstrategi ges förutsättningar för bättre vattenkvalitet i stadens sjöar och vattendrag. Genom nämndens arbete med framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald och kunskapsunderlag ges förutsättningar för att utveckla den biologiska mångfalden i staden. Nämnden medverkar också i stadens arbete med klimatanpassning där målet är att skapa blågröna, mångfunktionella lösningar som bidrar till att hantera extrema väderhändelser, såsom skyfall och värmeböljor.

Beskrivning

Nämnden verkar för att miljöfrågorna beaktas i övergripande stadsplanering och i ett tidigt skede av detaljplanering för att säkerställa en långsiktig hållbarhet, en hälsosam miljö, en

robust grönstruktur, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, miljö kvalitetsnormer för luft och vatten samt stärkta ekosystemtjänster. Nämndens deltagande i detaljplaneringen framgår av processverktyget Ledstången. Nämnden tar bl.a. fram underlag till stadsbyggnadsnämndens beslut om betydande miljöpåverkan och bidrar i planprocessen med expertkunskap om bl.a. buller, vibrationsstörningar, luftkvalitet, vattenkvalitet och dagvattenhantering, markföroreningar, naturvärden, klimatanpassning och trafikens miljöpåverkan.

Nämnden strävar efter att samordna intressena att kunna bo och verka i staden utan att störningarna för de närboende utgör risk för människors hälsa, och bevakar att störningsrisker förebyggs vid lokalisering av bostäder, skolor och förskolor i anslutning till olika typer av verksamheter. Förutsättningar för ett rikt kulturliv och möjligheter att bedriva restaurang- och barverksamhet samt kulturevenemang, vägs mot invånarnas rätt till lugn och ro i sin bostad och möjlighet till en fredad nattsömn. Möjligheter för rekreation och idrottsutövning vägs mot störningar som olika typer av anläggningar kan ge upphov till.

Nämnden deltar också i utvecklingsarbete inom stadens planering och tar fram underlagsmaterial, som t.ex. biotopdatabasen, handlingsplaner och åtgärdsprogram som exempelvis lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster och åtgärdsprogram för biologisk mångfald. Nämnden medverkar också vid implementeringen av t.ex. handlingsplan för klimatanpassning med fokus på skyfall och värmeböljor.

Nämnden bidrar med kompetens för att stärka en sammanhängande blågrön infrastruktur i staden. Nämnden verkar också för mångfunktionella grönytor som ger fler ekosystemtjänster på samma yta, och kan bidra till effektiva lösningar för klimatanpassning som exempelvis dagvatten- och skyfallshantering samt till temperaturreglering vid värmeböljor.

Nämnden deltar i Vinnovaprojektet ”Multifunktionell urban klimatanpassning i samverkan”. Projektet avser att skapa förutsättningar för genomförande av effektiv och hållbar klimatanpassning av den byggda stadsmiljön. Fokus ligger på att minska risk för översvämning och värmeböljor med åtgärder som även skapar andra sociala, ekonomiska och miljömässiga nyttor. I ett antal definierade fallstudier testas olika befintliga metoder för att värdera och prioritera åtgärder. Ett övergripande mål är även att framtaga verktyg och metoder stärker samverkan mellan stadens olika aktörer.

Aktiviteter:

- Tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser arbeta för en stad i tillväxt och ta tillvara på stadsbyggandet som verktyg för att uppnå hållbara och trivsamma livsmiljöer.
- Arbeta för att uppnå målen för bostadsförsörjningen, där en hållbar och hög genomförandetak är särskilt prioriterat.
- Bistå berörda nämnder med underlag och bedömningar gällande miljö- och hållbarhetsfrågor som t.ex. buller, luftkvalitet, markföroreningar, vattenfrågor, naturvärden, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, klimatförändringar och klimatanpassning.
- Bistå berörda nämnder med underlag och kompetens om biologisk mångfald och ekosystemtjänster i stadsbyggnadsprocessen.

- Medverka i fortsatt arbete med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor.
- Delta i utredning av förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka.
- Delta i projektet ”Multifunktionell urban klimatanpassning i samverkan”.
- Informera om samt bistå med råd vid användning av ”Vägledning för buller från kulturscener i staden”.
- Underlätta stadsutvecklingen genom att ta fram lokala åtgärdsprogram för vatten i syfte att visa hur miljö kvalitetsnormerna för kemisk och ekologisk status i vatten kan nås samtidigt som staden utvecklas.
- Underlätta stadsutvecklingen genom att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram som visar vilka åtgärder för biologisk mångfald som kan göras samtidigt som staden utvecklas/växer.
- Bistå kommunstyrelsen och andra förvaltningar och bolag i stadens arbete med klimatanpassning, och utgöra expertstöd i konkreta klimatanpassningsprojekt.
- Bedriva miljöövervakning av klimatförändringar och dess effekter, med fokus på extrema väderhändelser.
- Medverka i FoU-projekt om hur staden kan hantera klimatrelaterade risker som översvämningar och värmeböljor.
- Vidareutveckla analyser och underlag kring särskilt folkhälsobefrämjande grönytor så som strandmiljöer.
- Delta i arbetet med den regionala masshanteringsplanen.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnings av väggar.
- I samarbete med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och andra berörda nämnder arbeta vidare med att tillgängliggöra stadens naturreservat med rekreativa värden samt tillgängliggöra naturreservaten för personer med funktionsnedsättning.
- Fortsätta arbetet med att ta fram ett stadsövergripande trädmål.
- Fortsätta utreda lämpliga biotopskyddsområden i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Nämnden driver genom sitt miljöbilsarbete uthålligt frågor om hållbara transporter. Nämnden ökar ambitionerna framförallt när det gäller att ge stöd till förvaltningar och bolag med miljöfordonskompetens vid upphandling och uppföljning av transporttjänster samt vid installationer av laddinfrastruktur. Andelen förnybara bränslen och elbilsanvändningen ska fortsatt öka.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare (ton CO ₂ e per invånare)	0,92 ton CO ₂ e/inv	0,92 ton CO ₂ e/inv	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, med stöd av trafiknämnden och i samarbete med de nämnder och bolagsstyrelser som äger parkeringsplatser, ta fram riktlinjer för anläggande av el-laddplatser i befintlig bebyggelse	2022-01-01	2022-06-30

Nämndmål: 2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

Förväntat resultat

Andelen nya personbilar som säljs i Stockholms län år 2030 utgörs till minst 90 procent av miljöbilar enligt den definition som miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade om under 2020. En allt ökande andel av dessa fordon är laddbara fordon.

Stadens flotta ska bestå av 100 procent miljöbilar och stadens biodrivmedels- och elbilar tankas/laddas till 88 procent med miljöbränsle. År 2030 ska alla bilar i stadens flotta vara el- eller biogasdrivna.

Alla parkeringsplatser utomhus och inomhus som staden äger ska förses med laddning enligt följande: 20 procent till 2023, 50 procent till 2026 och 100 procent i innerstaden och 80 procent utanför innerstaden till 2030. Minst hälften av parkeringsplatserna för egna fordon ska ha laddutrustning år 2026.

Beskrivning

Miljöförvaltningen har stort kunnande och erfarenhet av miljöfordon, biodrivmedel, elbilsladdning och olika mobilitetslösningar. Förvaltningen fortsätter arbetet med att ge råd och stöd vid kravställning och uppföljning av upphandlingar där fordon och transporttjänster ingår, till de förvaltningar och bolag som så önskar. Förvaltningen arbetar för en ökad regional samverkan och sprider aktivt kunskap och information till andra kommuner, företag och privatpersoner med syftet att öka andelen miljöfordon och förnybara drivmedel i Stockholm. Förvaltningen försöker även driva på regelverk och direktiv i en riktning som

påskyndar introduktionen av miljöfordon och fossilfria drivmedel och transporter.

Aktiviteter:

- Ansvara för kommunkoncernens gemensamma fordonshantering och för inköpskategorin fordon. Optimera hanteringen och användningen av stadens egna fordon inom ramen för kommunfullmäktigeuppdraget. Stötta förvaltningar och bolag vid uppföljning av fordonsinnehav och tankning. Implementera den nya elbilspooltjänsten med eldrivna personbilar och lätta lastbilar hos så många av stadens verksamheter som möjligt.
- Tillsammans med trafiknämnden implementera geofencing för hastighetsefterlevnad av stadens tjänstebilar där det är tekniskt möjligt.
- Transportcentrum: Stödja nämnder och bolagsstyrelser med miljö- och klimatkrav vid upphandlingar där fordon och tjänster som inkluderar fordon och transporter ingår (gäller bilar, lastbilar, entreprenadmaskiner, arbetsfordon, parkskötselverktyg med mera). Hjälpa vid såväl framtagande av krav som vid uppföljning och utvärdering. Inför varje upphandling ska möjligheten att skärpa kraven undersökas till exempel för att spegla en pågående teknikutveckling.
- Stödja trafiknämndens utvecklingsarbete och testverksamhet för att ställa om entreprenadfordon till eldrift.
- Stötta exploateringsnämnden och trafiknämnden med fordons- och drivmedelskompetens gällande åtgärder för att effektivisera masshanteringen, omläggning av gods från lastbil till pråm och lastcykel samt e-handel.
- Implementera stadens upphandlingskrav för personbilar och lastbilar tillsammans med andra aktörer. Arbeta för att miljöanpassa arbets- och entreprenadmaskiner genom övergång till ny teknik och/eller användning av biodrivmedel.
- Uppdatera och vidareutveckla www.miljofordon.se och www.bytblansle.se.
- Erbjud rådgivning och stöd till nämnder och bolag som äger parkeringsplatser, vid genomförande och uppföljning av riktlinjerna för laddinfrastruktur.
- Samverka med kommunstyrelsen och trafiknämnden samt övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med Elektrifieringspakten.
- Tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser följa och analysera utvecklingen av fossilbränsleanvändningen i Stockholm, och därmed stötta arbetet med att på ett effektivt sätt nå målet om en fossilfri organisation 2030 och ett fossilfritt Stockholm 2040.
- I samarbete med trafiknämnden fortsätta initiera åtgärder för att utsläppen från trafiken ska minska genom framför allt elektrifiering av transportsektorn, teknikutveckling, transporteffektiv samhällsplanering och minskad biltrafik.
- I samarbete med kommunstyrelsen och trafiknämnden verka för att EU, regering och riksdag möjliggör för staden att nå det högt ställda klimatmålen om en fossilfri organisation 2030 och en klimatpositiv stad senast 2040.

- Stödja Stockholms Stads Parkerings AB i arbete med införandet av mobilitetshubbar.
- Delta i genomförandet av den handlingsplan som Miljö- och samhällsbyggnadsrådet tar fram med syfte att minska transportsektorns klimatpåverkan i Stockholms län.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel sålda förnybara drivmedel i länet per år.	45 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn över stadens restaurang- och konsertverksamheter som kan medföra störningar för närboende eller höga ljudnivåer för besökare. Förvaltningen är också remissinstans vid tillståndsmyndighetens prövning av serveringstillstånd enligt alkohollagen och vid Polismyndighetens tillståndsgivning av kommande evenemang enligt ordningslagen. Syftet med remissförfarandet är att möjliggöra ett rikt kulturliv utan att det innebär risk för olägenhet för närboende.

Förvaltningen bistår kulturnämnden i arbetet med att främja stadens kultur- och nöjesliv, bland annat i arbetet med att tillämpa relevanta delar av stadens strategi för nattklubbar och livescener och bullervägledningen för musikverksamheter.

Miljöförvaltningen deltar även i nätverksträffar, branschråd och dylikt i syfte att informera om den tillsyn som bedrivs samt vägleda om lagstiftning och allmänna råd avseende buller och rökfria miljöer. Miljöförvaltningen strävar i dessa avseenden efter att bidra till att det ska vara möjligt att bedriva verksamhet i staden så långt möjligt utan risk för olägenhet för människors hälsa.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ska fortsätta arbeta för en ny permanent kulturplats i Snösätra samt som en del i det arbetet öppna en Pop-up-kulturplats sommaren 2022. I arbetet deltar kulturnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och externa aktörer.	2022-01-01	2022-06-30
Stockholm Business Region AB ska tillsammans med Stockholms Hamn AB, kulturnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en vattenfestival i Stockholm med fokus på hållbarhet och innovation i samband med World Water Week 2022.	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: 2.4.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

Förväntat resultat

En god samverkan mellan alla myndigheter som berörs av stadsplanering och tillståndsgivning av verksamheter. En hållbar lokalisering av evenemang inom staden sett till störningsrisken för närboende.

Beskrivning

Miljöförvaltningen arbetar förebyggande genom att delta i nätverk och branschråd m.m. och där informera om den tillsyn som bedrivs med avseende på omgivningsstörningar, höga ljud och rökfria miljöer. Förvaltningen är remissmyndighet vid tillståndsmyndighetens prövning av serveringstillstånd enligt alkohollagen och vid Polismyndighetens prövning av tillstånd för evenemang enligt ordningslagen. I tillsynen följer miljöförvaltningen upp att verksamheterna har en fungerande egenkontroll och utreder vid behov vilka störningar som verksamheten eller evenemanget orsakar. Allt i syfte att medverka till att evenemang i staden har en hållbar lokalisering och en begränsad omgivningspåverkan. Förvaltningen handlägger även klagomål på idrottsplatser m.m. och lämnar synpunkter vid planeringen av nya lokaliseringar av verksamheter.

Aktiviteter:

- Erbjudna vägledning i samband med myndighetsutövande bullerbekämpning och i arbetet ta hänsyn till att hjälpa verksamhetsansvariga för livescener/konsert- och klubbverksamheter att vidta bullerdämpande åtgärder.
- Bedriva ett förebyggande arbete i samband med att verksamheter ansöker om serveringstillstånd varvid verksamhetsutövarna får information om att förebygga ljudstörning från musik och verksamhet.
- Bistå Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd i det fortsatta med etableringen av en ny kulturplats i Snösätra industriområde.
- Bistå kulturnämnden i arbetet med att främja stadens kultur- och nöjesliv, bland annat i arbetet med att tillämpa relevanta delar av stadens strategi för nattklubbar och livescener och bullervägledningen för musikverksamheter.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämnden bedriver tillsyn av miljö, hälsa och livsmedel och medverkar i stadens samhällsbyggande, strategiska klimatarbete samt driver projekt för att utveckla stadens livsmiljöer och hållbarhetsarbete. Den årligt reviderade tillsynsbehovsutredningen (bilaga 3) fungerar som ett planeringsunderlag för kommande års miljöbalktillsyn och redovisar hur tillsynen strategiskt

bör utvecklas så att den i ännu högre grad bidrar till att nå miljömålen och anpassas utifrån eventuella förändrade förutsättningar.

Förvaltningen stödjer stadens förvaltningar och bolag med implementering och uppföljning av klimathandlingsplanens åtgärder. Som en del i detta arbete kommer förvaltningen att bistå stadsledningskontoret att verka för regelförändringar nationellt samt inom EU för att underlätta en omställning till ett fossilfritt samhälle. Förvaltningen kommer även att initiera nationellt finansierade och EU-finansierade projekt för att påskynda omställningen. Förvaltningen kommer under året att bistå stadsledningskontoret i förberedelsearbetet inför framtagandet av en ny klimathandlingsplan.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beting för minskade koldioxidutsläpp enligt klimathandlingsplanen uppgår till 48 372 ton CO₂e till år 2023 fördelat på 9 000 ton för minskad användning av olja för uppvärmning och 39 372 för olika åtgärder inom transportsektorn. Specifika aktiviteter finns beskrivna under respektive relevant nämndmål; se särskilt nämndmål 2.5.1 och nämndmål 2.3.1.

Förvaltningen kommer under året också att bistå stadsledningskontoret i förberedelsearbetet inför framtagandet av ett nytt miljöprogram.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel badvattenprover med godkänd badkvalitet	93 %	93 %	År
Andel kemiska produkter i stadens verksamheter som innehåller utfasningsämnen	10% minskning relativt 2020	10% minskning relativt 2020	År
Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för ekologisk status	40 %	40 %	År
Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för kemisk status	40 %	40 %	År
Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft	Max 7 dygn	Max 7 dygn	År
Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft	Max 35 dygn	Max 35 dygn	År
Minskning av CO ₂ e till 2023	48 372	Tas fram av nämnd/bolagsstyrelse	År
Timmedelvärde för kvävedioxider i luft	Max 175 timmar	Max 175 timmar	År
Total köpt energi i stadens verksamheter(KF-nivå)	1945 GWh	1945 GWh	År
Utsläpp per invånare (ton CO ₂ e per invånare)	1,7 ton CO ₂ e / inv	1,7 ton CO ₂ e / inv	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Exploateringsnämnden ska, tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering samt utreda externa finansieringskällor	2022-01-01	2022-12-31
Idrottsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda möjligheten för att förenkla skrotning av båtar	2022-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall	2022-01-01	2022-12-31
Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska med stöd av kommunstyrelsen, Stockholm vatten och Avfall AB och arbetsmarknadsnämnden utreda förutsättningarna och organisationen för uppbyggnaden av ett centrum för cirkularitet inom Stockholms stad	2022-01-01	2022-12-31
Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldrenämnden	2022-01-01	2022-12-31
SISAB ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna för att bygga en ny förskola i återvunnet material, i enlighet med stadens handlingsplan för cirkulärt byggande (2.5)	2022-01-01	2022-12-31
SISAB ska med stöd av Stockholms Stadshus AB och miljö- och hälsoskyddsnämnden jämföra miljöprogrammet med standarden i Miljöbyggnad Silver och bolagets projekteringsanvisningar, och utifrån stadens miljöprogramtillsammans med krav på god och hälsosam inomhusmiljö identifiera och ta fram en kravnivå för nyproduktion inom staden (2.5)	2022-01-01	2022-06-30
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torra	2022-01-01	2022-12-31
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för mängden matavfall i stadens verksamheter i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden	2022-01-01	2022-12-31
Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldrenämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: 2.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

Förväntat resultat

Staden ska nå miljöprogrammets energi- och klimatmål samt målen avseende minskad resursanvändning.

Beskrivning

Utöver de av kommunfullmäktige beslutade aktiviteterna kommer förvaltningen fortsatt bedriva ett kontinuerligt arbete för att nå stadens mål om minskad energianvändning och minskade växthusgasutsläpp. Mer omfattande aktiviteter handlar om att bistå stadsledningskontoret i förberedelsearbetet inför framtagandet av en ny klimathandlingsplan och ett nytt

miljöprogram, följa upp klimatbeting och klimatbudget, implementera handlingsplanen för cirkulärt byggande och utreda förutsättningar för ett Centrum för cirkularitet. Förvaltningen fortsätter att leda stadens arbete enligt lagen om energikartläggning i stora företag, ge stöd till förvaltningar och bolag i deras energi- och klimatarbete samt vid nyproduktion av bostäder testa den beräkningsmetodik för byggmaterials klimatpåverkan som tagits fram i samverkan med bostadsbolagen. Vidare bistår miljöförvaltningen berörda förvaltningar med klimatkompetens rörande livsmedels klimatpåverkan samt stödjer berörda förvaltningar och bolags arbete med att minska matsvinn. Rådgivning till framför allt bostadsrättsföreningar för att fasa ut oljeuppvärmning och minska energianvändningen fortsätter. Arbete fortsätter också avseende fossilfria byggarbetsplatser.

Aktiviteter:

- Utreda förutsättningarna och organisationen för uppbyggnaden av ett centrum för cirkularitet inom Stockholms stad med stöd av kommunstyrelsen, Stockholm Vatten och Avfall AB och arbetsmarknadsnämnden.
- Implementera handlingsplanen för cirkulärt byggande.
- Implementera handlingsplan för hållbar plastanvändning.
- Tillsammans med kulturnämnden och kommunstyrelsen utreda möjligheten att alla större evenemang på stadens mark inför gemensamma pantsystem för dricksglas.
- Bistå Stockholm Vatten och Avfall AB i arbetet med att ta fram mått och mätmetoder för mängden matavfall i stadens verksamheter.

Nämndmål: 2.5.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

Förväntat resultat

Luft- och ljudmiljön i staden förbättras kontinuerligt och antalet personer som exponeras för luftföroreningar och buller i staden minskar. Den långsiktiga trenden är att luftkvaliteten i Stockholm har blivit mycket bättre. Skärpta avgaskrav på fordon över hela EU, minskade industriutsläpp, utbyggnad av fjärrvärme, infasning av renare bränslen, elektrifiering och miljöbilar, trängselskatt, dubbdäcksförbud, dammbindning, miljözoner m.m. har bidragit till förbättringen av luftkvaliteten i staden. Fortsatt förnyelse av fordonsflottan och ytterligare åtgärder förväntas förbättra luftkvaliteten ytterligare.

Beskrivning

Under 2022 tar Länsstyrelsen i Stockholm fram ett nytt åtgärdsprogram för partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂). Förvaltningen deltar aktivt i detta arbete och tar fram en problembeskrivning och tänkbara åtgärder för att åstadkomma bättre luftkvalitet. Åtgärdsprogrammet väntas komma på remiss under hösten. Fortsatt arbeta med att förbättra luftkvaliteten förväntas på sikt leda till att såväl miljökvalitetsnormer och miljömål uppnås för att minimera befolkningens hälsopåverkan.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Förvaltningen har en aktiv roll vid framtagande samt uppföljning av åtgärdsprogram för luft och buller. Förvaltningen deltar aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö. De stora infrastrukturprojekten, samt förtätningen av staden, genererar relativt många klagomål. Förvaltningen bevakar också luft- och ljudkvalitet i stadsplaneringen.

Aktiviteter:

- Delta i framtagande av åtgärdsprogram för partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂) för Stockholms län.
- Utvärdering av åtgärder, samt uppföljning av åtgärder för att sänka halterna av olika luftföroreningar.
- Kontinuerligt ge stadens medborgare information om luftkvalitetssituationen genom bl.a. appen Luft Stockholm.
- Stötta SISAB och stadsdelsnämnder i att stärka arbetet med utomhus- och inomhusmiljön i förskolor och skolor i syfte att nå acceptabla bullernivåer och god luftkvalitet.
- Arbeta med innovativa lösningar för bullerskydd, i synnerhet gröna bullerskydd.
- Under 2022 genomföra bullerkartläggning av Stockholms stad enligt EU:s bullerdirektiv och förordning om omgivningsbuller.
- Följa upp åtgärdsprogrammet mot buller 2019-2023.
- Marknadsföra och utveckla arbetet med ljudkvalitet i rekreativmiljöer genom projektet Guide till tystnaden.

Nämndmål: 2.5.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljökvalitetsnormerna för vatten följs

Förväntat resultat

Under året förväntas ett antal lokala åtgärdsprogram färdigställas för politisk behandling. Genom deltagande i regionala vattensamarbeten och forskningsprogram intensifieras arbetet för bättre vattenstatus i stadens vatten. Löpande och kvalitetssäkrad miljöövervakning skapar underlag så att staden kan prioritera vilka åtgärder som behöver vidtas för att uppnå stadens miljömål. Övervakningen ger även underlag för uppföljning av utförda åtgärder.

Beskrivning

Miljöförvaltningen ansvarar för samordning, planering och projektledning för framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster. Förvaltningen samverkar med genomförandeorganisationerna i arbetet med framtagande av operativa åtgärder som kan underlätta stadsutvecklingen.

Förvaltningen bedriver löpande miljöövervakning i syfte att ge underlag för tillsyn, fysisk planering samt planering och uppföljning av åtgärder. Miljöövervakningsdata tillgängliggörs digitalt och kan nås av såväl interna som externa aktörer genom miljödata och miljöbarometern.

Miljöförvaltningen kommer i samverkan med främst Stockholm Vatten och Avfall AB att intensifiera arbetet med kommunikation i syfte att sprida kunskap om åtgärdsarbete i vatten och därmed öka möjligheterna till att nå miljökvalitetsnormerna för vatten.

Aktiviteter:

- Samordna, följa upp, implementera och kommunicera stadens vattenarbete enligt handlingsplan för god vattenstatus och de lokala åtgärdsprogrammen.
- Driva genomförandet av handlingsplanen för god vattenstatus och särskilt fokusera på att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster.
- Stötta genomförandeorganisationerna i ett effektivt genomförande av de operativa åtgärderna som föreslås i de lokala åtgärdsprogrammen i syfte att underlätta stadsutvecklingen.
- Stödja arbetet med miljötillsyn, klimatanpassning, miljömål och planhandläggning i syfte att verka för att miljökvalitetsnormerna för vatten på sikt kan följas.
- Genomföra löpande miljögiftsövervakning för att följa utvecklingen av kemisk status och särskilda förorenade ämnen i stadens prioriterade sjöar, vattendrag och kustvatten och vid behov komplettera med screening i övriga vatten.
- Genomföra undersökningar i stadens prioriterade sjöar, vattendrag och kustvatten i enlighet med övervakningsprogram för ekologiska kvalitetsfaktorer.
- Delta i kommunövergripande vattensamverkansgrupper och vattenvårdsförbund samt i regionala samt internationella vattensamarbeten och samarbeta med olika forskningsinstitut för att intensifiera vattenarbetet.
- Delta i externfinansierade projekt, som exempelvis Drizzle och LIFE IP Rich Waters för att bidra till genomförande av handlingsplanen och lokala åtgärdsprogram.
- Bistå genomförandeorganisationerna i arbetet med fällning av Drevviken.
- Avsluta samordningsuppdraget om att motverka nedskräpning av stadens vatten och införliva resultaten i berörda kommunikationsuppdrag kopplat till nedskräpning.
- Avsluta arbetet med framtagande av handlingsplan för nya bad och bistå berörda förvaltningar och bolag med implementeringen av handlingsplanen.

Nämndmål: 2.5.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

Förväntat resultat

Miljöförvaltningen samordnar arbetet med biologisk mångfald i syfte att ekologiska funktioner och artrikedom ska kunna värnas samtidigt som staden växer. Genom nämndens arbete med implementering av handlingsplanen för biologisk mångfald och framtagande av stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald ges förutsättningar för en stärkt förvaltning och planering av stadens grönområden och hantering av biologisk mångfald.

Ökad miljöövervakning av biologisk mångfald ger kvalitetssäkrad data och underlag, så att staden kan prioritera vilka åtgärder som behöver vidtas för att uppnå miljöprogrammets mål. Resultatet av de inventeringar och kartläggningar som tas fram ger underlag för tillsyn, fysisk planering, skötsel, åtgärdsarbete och miljöövervakning. Arbetet med biologisk mångfald kommuniceras internt och till stockholmarna för att skapa engagemang i utvecklingen av en hållbar stad med ett rikt växt- och djurliv. Ekologiska och rekreativa värden i skyddade naturområden bibehålls och utvecklas.

Beskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden planerar åtgärder inom naturvårdsområdet, bidrar med ekologisk kompetens och utbildning gällande biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt bedriver fortlöpande miljöövervakning av stadens natur. Tillsyn och rådgivning i skyddade naturområden tillför ekologisk kunskap till stadens arbete.

Handlingsplan och stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald skapar förutsättningar att inom stadens olika verksamheter värna och gynna funktionerna i Stockholms blågröna infrastruktur.

Undersökningar av naturmiljön enligt uppdaterat program för miljöövervakning av biologisk mångfald utökas under 2022.

Miljöförvaltningen utvecklar arbetet med kommunikation kring biologisk mångfald i syfte att sprida kunskap om åtgärdsarbete i parker och grönområden samt stötta andra förvaltningar och bolag (se nämndmål 1.2.2).

I tillsynsarbetet enligt 7 kap. miljöbalken bevakas områden skyddade som Natura 2000, natur- och kulturresevat, naturminnen samt strandskyddsområden. Med rådgivning, information och samråd skapas förutsättningar för att syftena med de skyddade områdena uppnås.

Aktiviteter:

- Samordna, följa upp, implementera och kommunicera stadens arbete med biologisk mångfald enligt handlingsplan för biologisk mångfald.
- Tillsammans med berörda stadsdelsnämnder fortsätta arbetet med Grönare Stockholm där fokus är att stärka arbetet med grön infrastruktur och mångfunktionalitet i stadens parker och grönområden samt stärka gröna svaga samband enligt översiktsplanen.

- Samverka med andra förvaltningar och samordningsgruppen för Grönare Stockholm i att ta fram stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald.
- Stötta genomförandeorganisationerna i arbetet med skötsel och åtgärder för att gynna biologisk mångfald genom informationsspridning, rådgivning, kunskapsunderlag och utbildning.
- Delta i kommunövergripande samverkansgrupper och regionala samt internationella samarbeten för ökad biologisk mångfald.
- Samarbeta och samverka med olika forskningsinstitut för att ta fram och kvalitetssäkra kunskapsunderlag.
- Sprida och lansera guide för biologisk mångfald till stockholmarna, näringslivsidkare och andra intresserade för att inspirera dem till att arbeta för att främja stadens biologiska mångfald.
- Öka miljöövervakningen enligt uppdaterat miljöövervakningsprogram för biologisk mångfald, samt utveckla metodiken för uppföljning av prioriterade arter och naturkvaliteter identifierade i handlingsplan för biologisk mångfald.
- Fortsätta utveckling och implementering av verktyget prioriteringsstöd för naturvårdsskötsel i samarbete med stadens skötselansvariga.
- Fortsätta kartlägga stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO), tillsammans med berörda förvaltningar, för att kunna följa deras utveckling över tid.
- Erbjud utbildning inom naturskötsel till stadens verksamheter samt upphandlade entreprenörer som är verksamma inom området.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och stadens näringsliv ta fram och implementera spetsprojekt i tio utpekade platser i staden, i syfte att stärka tryggheten och den biologiska mångfalden genom smart växtbeklädnad av väggar.
- I samarbete med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och andra berörda nämnder arbeta vidare med att tillgängliggöra stadens naturreservat med rekreativa värden samt tillgängliggöra naturreservaten för personer med funktionsnedsättning.
- I samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utvidga och inrätta naturreservat i Årstaskogen för att även innefatta 2014 års gräns, fortsätta utredningarna och inrättandet av naturreservat i Kyrkhamn, samt färdigställa utredning av reservatsbildning i Fagersjöskogen och Storskogen/Ålstensskogen. I arbetet ska beaktas att bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur kan genomföras.
- Fortsätta arbetet med att ta fram ett stadsövergripande trädmål.
- Fortsätta utreda lämpliga biotopskyddsområden i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna.

Nämndmål: 2.5.5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

Förväntat resultat

Stadens egna verksamheter liksom näringsliv och konsumenter ska få en ökad medvetenhet, kunskap och tillgång till verktyg för att göra kemikaliesmarta val i sin vardag och kunna verka för ett giftfritt Stockholm. Särskilt fokus är att minska barns, ungas och gravidas exponering.

Beskrivning

Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023 beskriver hur staden ska bedriva ett strukturerat arbete med att undvika farliga kemikalier i alla stadens verksamheter och på så vis uppnå målen i miljöprogrammet. Miljöförvaltningen erbjuder genom kemikaliecentrum verksamheterna stöd och vägledning i genomförandet av planen. Genom utredningar och analyser av material identifieras effektiva arbetssätt, relevanta krav på produkter och kemikaliesmarta val. Förvaltningen bedriver även övervakning av miljögifter i inomhusmiljön, särskilt där barn vistas. Genom förvaltningens olika utåtriktade kommunikationsinsatser får verksamhetsutövare och konsumenter i staden ökad kunskap om kemikalier, se nämndmål 1.2.2.

Aktiviteter:

- Stärka den hälsorelaterade miljögiftsövervakning inriktad på barns och andra känsliga gruppers livsmiljöer.
- Följa och prioritera arbetet med att minska framför allt barn och ungas exponering för skadliga kemikalier genom att ta fram arbetssätt och informationsmaterial samt öka ambitionsnivån i arbetet för en giftfri förskola och skola.
- I samverkan med kommunstyrelsen och servicenämnden säkerställa att miljökrav inkluderas i inköpsprocessen för de centrala avtalsområdena samt stödja nämnder och bolag att göra detsamma i de egna avtalen.
- Stärka kemikaliecentrums specialstöd till stadens olika verksamheter inom upphandlingar.
- Säkerställa att kemikalieplanen och rekommendationen för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi uppfylls i bygg- och anläggningsprojekt, i samverkan med trafiknämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna samt byggande och anläggande bolag.
- Tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser fortsätta att tillhandahålla stöd och informera om kemikaliesmarta arbetsplatser i stadens egen organisation.
- Genom tillsyn och som samtalspartner med näringslivet öka både stadens och privata aktörers arbete för minskad kemikaliepåverkan.

Nämndmål: 2.5.6 Inomhusmiljöer och offentliga miljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

Förväntat resultat

Bättre egenkontroll hos fastighetsägare leder till färre brister i inomhusmiljön. Nämndens riktade tillsyn och handläggning av klagomålsärenden leder till att konstaterade brister i inomhusmiljön åtgärdas. Alla flerbostadsfastigheter i staden ska vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Beskrivning

Miljöförvaltningen bedriver tillsyn med avseende på störningar i bostäder, tillfälliga boenden och allmänna lokaler såsom bad- och idrottsanläggningar m.m. för att förebygga risker för människors hälsa. En del av miljöförvaltningens tillsyn initieras genom klagomål, men förvaltningen bedriver även egeninitierad tillsyn, riktad mot flerbostadsbyggnader i socioekonomiskt utsatta områden. Detta eftersom boende i dessa områden sällan eller aldrig inkommer med klagomål på brister i inomhusmiljön. Vid behov riktas krav gentemot fastighetsägare och/eller verksamheter att vidta försiktighetsmått och/eller åtgärder för undanröjande av konstaterade eller befarade olägenheter. Ytterligare egeninitierad tillsyn gentemot flerbostadshus är tillsyn av fastighetsägarnas egenkontroll.

Miljön i bostäder är viktig för både hälsa och välbefinnande. Exempel på hälsoeffekter i samband med brister i inomhusmiljön är astma, allergi, symtom i ögon, näsa och hud, liksom trötthet eller huvudvärk. Att leva i en bullerstörd miljö kan leda till problem med trötthet, koncentrationssvårigheter, huvudvärk, blodtrycksförändringar och stressreaktioner.

Sedan 2013 har förvaltningen årligen skickat uppmaningar till fastighetsägare av flerbostadshus att mäta och vid behov åtgärda radon. Om mätningar och eventuella åtgärder inte utförs ställer förvaltningen krav på att de ska utföras. Höga radonhalter inomhus under en lång exponeringstid är en riskfaktor för lungcancer.

Aktiviteter:

- Genomföra riktad bostadstillsyn i hyreshus i socioekonomiskt svaga områden med ny metod som tagits fram av utredningsgruppen för riktad bostadstillsyn under 2021.
- Urval av hyreshus för tillsyn görs utifrån den inventering av hyreshus i behov av tillsyn som genomfördes under 2021 inom ramen för nämndens budgetuppdrag samma år om utredning avseende riktad tillsyn av fastighetsägare.
- Handlägga klagomål på störningar i bostäder samt testa pilot för AI-tolkning av inkomna klagomål.
- Informera verksamhetsutövare och fastighetsägare med avseende på egenkontroll, förebyggande arbete med försiktighetsmått och gällande regelverk.
- Uppmana fastighetsägare att mäta radon och vid behov åtgärda vid för höga halter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft.	90 %		År
Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft i %.	83 %		År
Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	95 %		Tertial

Nämndmål: 2.5.7 Miljö- och hälsopåverkan från Stockholms miljöfarliga verksamheter minskar

Förväntat resultat

Förvaltningens tillsyn leder till att verksamhetsutövare i allt högre grad efterlever de råd och riktlinjer som finns för respektive tillsynsområde. Tillståndspliktiga verksamheter ska uppfylla gällande villkor. Anmälningspliktiga verksamheter föreläggs om försiktighetsmått för aktuell verksamhet. Därigenom minskar miljö- och hälsopåverkan från Stockholms miljöfarliga verksamheter.

Beskrivning

Tillsynen omfattar en rad olika verksamheter; alltifrån stora anläggningar, som kraftvärmeverk och Bromma flygplats, till mycket små företag som bilreconditionerare, tandläkare etc. Tillsynsintervall och -inriktning varierar därför kraftigt och beskrivs närmare i tillsynsplanen (bilaga 2). Tillsynsbehovsutredningen redovisar hur tillsynen bättre kan uppnå miljömålen. Resultaten från utredningen har till stora delar arbetats in i tillsynsplanen. Tillsynen kommer därför bättre kunna bidra till att miljömålen uppnås. Därutöver har tillsynsplanen beaktat den kommande nationella miljötillsynsstrategins fokusområden.

Aktiviteter:

- Genomföra tillsyn enligt tillsynsplanen.
- Tillsammans med exploateringsnämnden fortsätta arbetet med att upprätta en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering men som är i behov av sanering samt utreda externa finansieringskällor.
- I samarbete med exploateringsnämnden fortsätta utveckla arbetet kring innovativ sanering av förorenad mark, bland annat i saneringsarbetet av södra delen av Snösättra.

Nämndmål: 2.5.8 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

Förväntat resultat

Verksamhetsutövare har en effektiv och miljömässigt godtagbar avfallshantering där mängden avfall minimeras och andelen avfall som omhändertas genom återanvändning och återvinning ökar. Minskad sammantagen påverkan på stockholmarnas miljö och hälsa, bl.a. minskad nedskräpning och minskad exponering för farligt avfall. En ökad medvetenhet hos verksamhetsutövare och allmänhet om vikten av att hantera sitt avfall korrekt ur ett hållbarhetsperspektiv.

Beskrivning

Miljöförvaltningen arbetar med tillsyn för att verksamhetsutövare ska följa avfallshierarkin genom att ha en god egenkontroll, i första hand hushålla med råvaror, härfter återanvända och återvinna avfall samt även i övrigt följa lagstiftningen. Tillsynsinsatser sker både via information och genom kontroll av efterlevnaden av avfallslagstiftningen. Utöver den planerade tillsynen sker kontakt med verksamhetsutövare i de fall förvaltningen får kännedom om klagomål på deras avfallshantering. Syftet med tillsynen är att påverka verksamheter inom staden till en mer miljöriktig avfallshantering. Tillsynen avser alla typer av verksamheter såsom restauranger och livsmedelsbutiker, avfallsanläggningar (återvinningscentraler och återvinningsstationer), byggverksamheter inklusive hantering av rivningsavfall, ägare av flerbostadsfastigheter m.fl. verksamheter. Verksamhetens hantering av avfall granskas även inom ramen för tillsyn av miljöfarliga verksamheter inom staden, såsom verkstäder, kemptvättar, bensinmackor m.fl. Förvaltningen besvarar även remisser från länsstyrelsen avseende ansökan om tillstånd till transport av farligt avfall samt inkommande ansökningar om dispens från kravet på insamling av matavfall. Den 1 januari 2023 införs obligatorium för matavfallsinsamling för samtliga inom staden. Förvaltningen samverkar med SISAB i arbetet med att förbereda införandet.

Förändringarna i avfallslagstiftningen till följd av det nya avfallsdirektivet har även medfört skärpta krav på det avfallsförebyggande arbetet, nya mål för materialåtervinning och förberedelser för återanvändning av kommunalt avfall. Det fusk kopplat till avfall som uppdagats nationellt under senare år visar att tillsynen behöver skärpas och utvecklas för att motverka fusk och nedskräpning. Förvaltningen förstärker därför arbetet med två tjänster för att kunna bedriva tillsyn mer systematiskt i fråga om illegal hantering av avfall. Intensifierade insatser kommer även att göras när det gäller verksamhetens hantering av bygg- och rivningsavfall. Information och strategiskt arbete är en stor del i arbetet med att åstadkomma en miljömässigt godtagbar avfallshantering i staden.

Aktiviteter:

- Följa upp att införandet av obligatorisk matavfallsinsamling efterlevs på verksamheter som serverar fler än 25 portioner per dag samt förbereda för införandet för övriga inom staden till den 1 januari 2023.
- Handlägga dispensansökningar avseende obligatorisk matavfallsinsamling.

- Utredda hur nedskräpningen runt återvinningsstationerna kan minska och utsorteringen av material som kan återvinnas kan öka.
- Delta i arbetet med att finna en lösning för avfallshantering vid Årsta partihallar.
- Följa arbetet med införandet av de nya reglerna om fastighetsnära insamling.
- Tillsyn av städning i anslutning till ÅVS och restaurangverksamheters- respektive fastighetsägares utsortering av förpackningsmaterial.
- Effektivisera tillsynen av hanteringen av rivningsavfall genom att starta ett samarbete med stadsbyggnadskontoret.
- Ta fram information om hantering av avfall som utgörs av PVC.
- Utarbeta en strategi för tillsyn av avfallstransportörer och de som mäklar/handlar med avfall.
- Utarbeta en strategi för tillsyn av avfall i samband med nybyggnation.
- Genomföra stadsinterna utbildningar och branschsamverkan för cirkulärt byggande.
- Implementera metod för uppföljning av mängden byggavfall på bolags- och stadsövergripande nivå.
- Testa och utvärdera befintliga digitala produkt- och marknadsplatser för återbruk av byggmaterial.

Nämndmål: 2.5.9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samordna arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på människa och miljö

Förväntat resultat

Samordning och utveckling av arbete med plast inom olika områden kommer att ske i syfte att minska plastens skadliga miljö- och hälsopåverkan. En handlingsplan för hållbar plastanvändning förväntas antas av kommunfullmäktige i början av 2022 och därmed komplettera redan antagna plastrelaterade handlingsplaner (exempelvis Stockholms stads kemikalieplan 2020-2023 och Stockholms stads handlingsplan för minskad spridning av mikroplast 2020-2024).

Beskrivning

Mycket arbete pågår redan runt om i stadens verksamheter för att minska plastens miljö- och hälsopåverkan: att minska klimatpåverkan från förbränning av fossil plast, minska kemikalieexponeringen från plast, minska spridningen av mikroplaster och minska nedskräpning. Samordning av plastarbetet sker främst genom Plastforum där alla förvaltningar och bolag uppmuntras att delta.

Bland de åtgärder inom plastområdet som nämnden ansvarar för och som kommer att genomföras under 2022 kan nämnas lansering och förankring av handlingsplanen för hållbar plastanvändning, att ta fram plan för framtagande och spridning av vägledande material kring

hållbar plastanvändning, fortsatt arbete med löpande åtgärder för att minska mikroplasten, att genomföra en däcktryckskampanj och att genomföra riktade informationsinsatser till verksamheter som utför taktvätt, däckvätt och blästring.

Aktiviteter:

- Säkerställa samordning av mikroplastarbetet och andra plastrelaterade frågor, exempelvis avfall, kemikalier och fossilfri stad och bedriva ett sammanhållande arbete för genomförande av handlingsplanen mot minskad spridning av mikroplast.
- Fortsätta bedriva ett sammanhållande arbete för genomförande av handlingsplanen för hållbar plastanvändning.
- Tillsammans med kulturnämnden och Stockholm Business Region AB verka för att stadens evenemang är socialt och miljömässigt hållbara bland annat genom minskning av plastprodukter och förstärkt avfallshantering och återvinning.
- Genomföra en däcktryckskampanj, inom ramen för genomförandet av handlingsplan för minskad spridning av mikroplast.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Ett proaktivt digitaliseringsarbete bedrivs där processer som kan vara lämpliga för digitalisering identifieras löpande. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god budgethållning och noggrann kontroll av kostnader.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Miljö- och hälsoskyddsnämnden driver ett effektiviseringsarbete i form av digitalisering och fortlöpande vardagsrationaliseringar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs ständigt för att minska kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Frågor om kostnaderna för att bedriva verksamheten är ständigt aktuella eftersom detta har samband med de totala prioriteringarna och möjligheten att bedriva verksamheten. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt. Nämnden är uppmärksam på när insatser kan finansieras genom externa, bidrag vilket möjliggjort mycket av utvecklingsinsatserna.

Tillsynen är förvaltningens kärnverksamhet. Den årliga taxeöversynen säkerställer att nämndens taxor motsvarar de faktiska kostnaderna samt att nämnden har rätt intäktsnivå. Nämnden bibehåller en hög - dock något lägre - självfinansieringsgrad, trots övergången till efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen som inledningsvis är mer administrativt

betungande samt satsningarna inom digitalisering som initialt medför ökade kostnader, och där effekter i form av ökad effektivitet väntas först 2023.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

Förväntat resultat

Bibehålla en hög självfinansieringsgrad och utföra tillsyn enligt tillsynsplanen och kontrollplanen.

Den tid som den enskilde verksamhetsutövaren har betalat för ska motsvaras av den tillsynstid som ägnas denne. Det är särskilt viktigt att följa upp tillsyn för verksamhetsutövare med fast årsavgift eftersom årsavgiften för dessa verksamhetsutövare faktureras efter en i förväg bestämd taxa och inte efter faktiskt registrerade utförda timmar som är fallet vid timdebitering. För mindre verksamheter ska avgiften motsvara tillsynstiden över flera år. Av bilaga 2, tillsynsplan för miljöbalktillsynen framgår tillsynsplaneringen och den planerade tid som ska läggas ner på olika områden.

Livsmedelskontrollens avgifter ska betalas i efterskott fr.o.m. 2022. Den planerade årliga kontrollen utförs enligt nämndens kontrollplan, bilaga 4.

Beskrivning

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid för vilken verksamhetsutövarna har betalat, ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn. Taxan motsvarar i huvudsak den av Sveriges kommuner och regioner utarbetade miljöbalks- och livsmedelstaxan och är riskbaserad. Stockholms taxa bygger på en analys av tidigare års tillsynsbehov med en bedömning av de kommande årens behov av tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen utan för många objekt sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Aktiviteter:

- Översyn av taxor med fast årsavgift.
- Tillämpa system för uppföljning av att utförd tillsynstid motsvarar betalade avgifter med särskild prioritering av verksamhetsutövare med fasta årsavgifter.

- Verka för en smidig övergång till efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen med fortsatt hög självfinansieringsgrad.

Bibehålla en hög självfinansieringsgrad

Förvaltningen gör årligen en taxeöversyn. Taxan är i linje med lagstiftarens intentioner om självkostnadsfinansiering av tillsynen. I den årligt återkommande jämförelsen mellan miljöförvaltningar i Stockholms län framgår att Stockholms miljöförvaltning har en hög självkostnadsfinansiering både vad gäller miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen.

Av tabellen nedan framgår självfinansieringsgrad för 2021-2022.

	VP 2021	T2 2021*	VP 2022
Miljöbalkstillsyn (MB)			
<i>Självfin.grad Hälsoskydd</i>	66%	67%	65%
<i>Självfin.grad Plan och Miljö</i>	68%	67%	66%
Självfin.grad MB	67%	67%	66%
Livsmedelskontroll			
<i>Självfin.grad Livsmedelskontroll</i>	79%	85%	77%
MHN tillsyn	72%	75%	70%

*Inkluderar trängseltillsyn

Den planerade självfinansieringsgraden för år 2022 inom miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll ligger något lägre än VP 2021. Lägre självfinansieringsgrad för miljöbalkstillsyn beror på nya rambudgeterade uppdrag såsom skärpt tillsyn av avfall och utveckling av digitala tillsynsprocesser.

Lägre självfinansieringsgrad för livsmedelskontrollen beror på övergången till efterhandsdebitering, lägre avgift för registrering av livsmedelsanläggning och utveckling av digitala tillsynsprocesser. Det tidigare systemet där företagen betalade i förskott innebar att de verksamheter som upphörde under året riskerade att betala för kontroll som inte hann genomföras innan verksamheten upphört. Med efterhandsdebitering betalar företagen endast för den kontroll som de erhåller. Resultatet är att självfinansieringsgraden minskar något i samband med övergången.

Utifrån en uppdaterad strategisk färdplan liksom en utvecklingsplan för digitalisering ökar graden av digitalisering på miljöförvaltningen, bland annat utveckling av digitala inspektioner som initialt medför högre tillsynskostnader men sedan förväntas höja effektiviteten inom tillsynen.

Årsarbetare inom Miljöbalks- och Livsmedelstillsynen

	Utfall 2020	VP 2021	VP 2022
Miljöbalkstillsyn	64,4	69,1	76,0
Livsmedel	46,6	44,0	45,0
Summa	111,0	113,1	121,0

Som tabellen ovan visar har antalet årsarbetare inom miljöbalkstillsynen ökat mellan 2020 och 2022. Ökningen i VP 2021 beror på utökning inom ekologi, inomhusmiljö, riktad bostadstillsyn, samt byggtillsyn. Ökningen i VP 2022 beror på satsningarna inom avfallstillsyn, arbete med nedskräpning, köldmedia och tillsyn av fastighetsägares egenkontroll.

Antalet årsarbetare inom livsmedelskontroll ligger på samma nivå som tidigare år. Utöver årsarbetare som redovisats ovan tillkom under 2020 och 2021 personal som utförde trängseltillsyn, motsvarande cirka fem årsarbetare för 2020 och cirka nio årsarbetare för 2021.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Miljöförvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete för att säkerställa effektiva processer med hög kvalitet. Inom ett flertal områden fungerar nämndens expertfunktioner stödjande till andra förvaltningar och bolag inom staden, inte minst inom upphandlingsområdet. Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med miljö- och hälsoskydds nämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen. Vidare strävar förvaltningen efter att vara en bra och attraktiv arbetsgivare med en god arbetsmiljö och generösa möjligheter till kompetensutveckling.

Internationella sammanhang och samverkansytter

I enlighet med stadens internationella strategi bedriver, som ovan nämnts, miljöförvaltningen ett aktivt påverkansarbete inom flera internationella nätverk för att driva stadens intressen. Förvaltningen är aktiv inom Eurocities miljöforum (samt miljöforumets arbetsgrupper med fokus på bland annat energi och klimat, vatten och biologisk mångfald) och bidrar också tidvis med synpunkter till ställningstaganden producerade av Eurocities transportforum. Förvaltningen är även medlem av transportnätverket POLIS. Genom pågående och tidigare genomförda EU-projekt har förvaltningen också ett utbrett kontaktnät med andra relevanta aktörer inom Europa. EU-projekt möjliggör testandet av nya innovativa lösningar, och en process är också under framtagande för att enklare sprida resultaten av genomförda projekt. Mer information finns även under nämndmål 3.2.1.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex	84	83	År
Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	93 %	93 %	År
Andel upphandlingar där marknaddialog har genomförts	70 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
Index Bra arbetsgivare	88	84	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro	3,0 %		Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14	1,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

Förväntat resultat

Genom att delta i olika nätverk bevakar förvaltningen utvecklingen inom olika miljöfrågor på EU-nivå. Genom demonstrationsprojekt testas innovativa hållbarhetslösningar, och med hjälp av erfarenheter från dessa projekt föreslås regelförändringar så att staden kan driva ett proaktivt miljö- och klimatarbete, exempelvis vad gäller energieffektivisering och minskade växthusgasutsläpp

Beskrivning

Förvaltningen deltar bl.a. i Eurocities miljöforum (och därtill underliggande arbetsgrupper) och i transport- och mobilitetsnätverket POLIS. Förvaltningen lyfter bland annat frågor kopplade till energi och klimat, utmaningarna i att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten samt synpunkter på EU:s strategier om biologisk mångfald. Genom att medverka i olika samarbeten och på internationella konferenser lyfter förvaltningen kommuners möjligheter att arbeta strategiskt med kemikaliefrågan, vilket också ger ett viktigt bidrag till EU:s kemikaliestrategi för en giftfri miljö. Förvaltningen bidrar också med underlag till stadens svar till olika samråd som EU-kommissionen genomför.

Förvaltningen medverkar i stadens arbete för att skriva på ett City Climate Contract så att Stockholm blir en av 100 städer i Europa som visar vägen för hur klimatneutralitet kan uppnås redan 2030.

En process för att ta tillvara erfarenheter från framgångsrika projekt ska utvecklas för att underlätta spridningen av resultaten; inom staden, till andra kommuner och internationellt. Projektet ”Hållbarhet blir standard”, med finansiering från Vinnova, pågår 2019-2023 och syftar till att ta vidare innovativa hållbara lösningar som genomförts i pilotprojekt till att bli standardlösningar i stadsutvecklingsarbetet. Genom att arbeta med ett holistiskt perspektiv beaktas flera hållbarhetsfrågor samtidigt, vilket ger en möjlighet att förstärka positiva synergier och undvika negativa bieffekter.

Aktiviteter:

- Verka inom nätverken Eurocities, CNCA, ICLEI, C40 och POLIS.

- Aktivt söka relevanta internationella sammanhang och samverkansytor för ökad verksamhetsutveckling samt i syfte att omvärldsbevaka och samordna synpunkter på strategier och EU-lagstiftning.
- Aktivt söka relevanta EU-bidrag för att öka graden av extern finansiering och tillvarata möjligheter som erbjuds inom EU:s fonder och program att delta i innovations- och samverkansprojekt som stärker den ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarheten.

Nämndmål: 3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

Förväntat resultat

Minskad miljö- och klimatpåverkan från varor och tjänster som köps in av staden. Stockholms stad ska vara en fossilfri organisation år 2030. Stockholm är i framkant när det gäller miljökrav vid inköp, samt uppföljning av att miljökraven efterlevs.

Beskrivning

Nämnden ska använda sin expertkunskap för att bistå andra verksamheter i staden i att ställa relevanta miljökrav vid upphandlingar och i att implementera dessa under avtalstiden. Det gäller till exempel vid ny- och ombyggnationer, upphandling av solenergianläggningar, varor, kemikalier, städtjänster samt fordon och transporter. För upphandlingsrelaterade aktiviteter kopplat till kemikalieområdet, se även nämndmål 2.5.5.

Aktiviteter:

- Stödja nämnder och bolagsstyrelser med miljö- och klimatkrav vid upphandlingar där fordon och tjänster som inkluderar fordon och transporter ingår. Stöd ges även vid uppföljning av dessa upphandlingar.
- Delta med miljö- och klimatexpertis i stadens kategoriarbete för upphandling.
- Säkerställa att kemikalieplanen och rekommendationen för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi uppfylls i bygg- och anläggningsprojekt, i samverkan med trafiknämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna samt byggande och anläggande bolag.
- I samverkan med kommunstyrelsen och servicenämnden säkerställa att miljökrav inkluderas i inköpsprocessen för de centrala avtalsområdena samt stödja nämnder och bolag att göra detsamma i de egna avtalen.
- Stötta stadens förvaltningar i arbetet med implementering av handlingsplan för biologisk mångfald.
- Stärka kemikaliecentrums specialstöd till stadens olika verksamheter inom upphandlingar.
- Tillsammans med servicenämnden och kommunstyrelsen utreda förutsättningar och

kostnader för att upprätthålla en miljö- och klimatmärkning för inköpssystem med tillhörande arbetssätt.

Nämndmål: 3.2.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

Förväntat resultat

Förvaltningen säkerställer framdrift av innovationsaktiviteter och digitalisering genom implementering av portföljstyrning så resurser kan balanseras och prioriteras på bästa sätt för att frigöra utrymme för fler utvecklingsprojekt där innovativa och kostnadseffektiva lösningar främjas.

Beskrivning

Utifrån en uppdaterad strategisk färdplan liksom en utvecklingsplan för digitalisering ökar graden av digitalisering på miljöförvaltningen. Likaså ska genomförd kompetenskartläggning utgöra underlag för att utveckla organisationen, utveckla kompetens, och utveckla processer så att verksamheten stärks inom digitaliseringsområdet över tid.

I början av 2021 införde förvaltningen en ny generation av verksamhetssystemet Ecos. Mycket arbete har ägnats åt utbildning, framtagning av nya rutiner och processer samt att förbättra systemets driftssäkerhet. Även under 2022 kommer arbetet med att säkerställa en god stabilitet att fortgå.

Aktiviteter:

- Implementering av portföljstyrning.
- Arbeta med långsiktig kompetensförsörjning inom digitaliseringsområdet.
- Försöka att tekniskt implementera två utvecklade processer med stöd av digitalisering, köldmediedeklarationer och digitala inspektioner.
- Kontinuerligt utveckla och sprida insikter och lösningar till andra verksamhetsprocesser.
- Ta fram en plan för AI samt börja med en pilot för texttolkning, kategorisering och bearbetning av klagomål via AI.
- Ta fram en plan för datahantering vilket är en förutsättning för utveckling av AI och IoT.
- Vidareutveckla Miljödata inom ramen för projektet Ännu Smartare Miljödata, som finansieras via Smart Stad.

Nämndmål: 3.2.4 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

Förväntat resultat

Miljöförvaltningen är fortsatt en attraktiv arbetsgivare som håller en hög produktionstakt med kompetenta medarbetare som trivs på arbetet.

Beskrivning

Miljöförvaltningen fortsätter satsa på kompetensförsörjning i enlighet med kompetensförsörjningsplanen. Miljöförvaltningen jobbar också för att vara en attraktiv och modern arbetsplats genom att satsa på digitalisering, automatisering och AI enligt förvaltningens digitala färdplan där bland annat digitala former för lärande utvecklas och förstärks. Förvaltningen erbjuder även attraktiva villkor i arbetet t.ex. i form av friskvårdsmöjligheter, flexibla arbetstider samt moderna arbetsformer som främjar möjligheten att ha balans mellan arbete med privatliv. Utbildningar inom relevanta områden erbjuds kontinuerligt förvaltningens chefer och medarbetare. Den ledningsutvecklingsinsats som har initierats för förvaltningens chefer fortsätter. Rekryteringar sker kompetensbaserat och en mångfald hos de sökande eftersträvas.

Aktiviteter:

- Erbjudna utbildningar inom bland annat juridik, ekonomi och ärendehantering för förvaltningens chefer och medarbetare.
- Erbjudna utbildningar för förvaltningens chefer inom ledarskap, lönebildning, arbetsmiljö, arbetsrätt och kompetensbaserad rekrytering.
- Fortsatt ledningsutveckling för förvaltningens chefer
- Fortsatta kompetensutvecklingsinsatser för förvaltningens inspektörer inom bemötandefrågor och hot och våld.
- Tillsammans med övriga tekniska förvaltningar fortsatt delta i utbildningsinsatsen TN-akademin
- Fortsatt delta i Nyckeltalsinstitutets index för jämställdhet (JÄMIX) och Attraktiv arbetsgivare.
- Fortsatt utveckling av introduktion för nyanställda, bl.a. anpassningar efter utvärdering av digital introduktion som komplement till fysisk introduktion som sker en gång per halvår.
- Stärka förvaltningens kompetens inom förändringsledning och digitalisering.
- Utvärdera förändrade arbetssätt efter pandemin.
- Följa upp förändringar i arbetsmiljö och arbetssätt efter förvaltningens återflytt till Tekniska nämndhuset.

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige har beslutat om en ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden för 2022 som uppgår till 236,4 mnkr i kostnader och 96,1 mnkr i intäkter, det vill säga en nettobudget om 140,3 mnkr. Jämfört med kommunfullmäktiges budget för 2021 som beslutades i november 2020 ökar nettobudgeten med 10,0 mnkr.

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av kostnadsutvecklingen och de effektiviseringskrav som återfinns i stadens budget. Det är viktigt att framhålla att nämnden måste klara dessa effektiviseringskrav inom den del av budgeten som inte är tillsyn eftersom tillsynens effektivisering redan har diskonterats genom taxeöversynen. Besparingar får då göras inom den kvarvarande delen av nettobudgeten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska 2022 fortsätta fokusera på kärnverksamheten, det vill säga tillsynen, med en fortsatt hög självfinansieringsgrad inom detta område som dock minskar något under 2022 beroende på digitaliseringsåtgärder och övergången till efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen.

Tabellen nedan visar nämndens intäkter och kostnader i detalj per kostnadslag med särskilt fokus på tillsynsområdet.

Inom miljöbalken ökar tillsynsintäkterna för tillsyn inom byggande av trafikinfrastruktur, avfall, fastighetsägartillsyn och köldmedia.

Miljöförvaltningens intäkter och kostnader år 2020 - VP 2022

Intäkter	2020	B 2021	B 2022*
Fasta årliga avgifter, MB	27,5	28,3	29,6
Timdebitering, MB	18,1	20,3	23,7
Ansökning/Anmälan, MB	2,8	3,0	3,6
Undersökning, MB	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter, MB	48,4	51,6	56,9
Planerade kontroller, Livs	37,2	36,8	37,6
Extraordinära avgifter, Livs	2,5	3,3	3,4
Registrering, Livs	2,9	3,1	1,6
Godkännanden, Livs	0,0	0,0	0,0
1:a årliga, Livs	3,7	2,9	5,4
Summa intäkter, Livs	46,2	46,1	48,0
Övriga tillsynsintäkter	19,5	2,3	2,7
Summa tillsynsintäkter	114,2	100,0	107,7
SLB-analys	13,6	13,8	15,5
Miljöbilar	4,0	5,8	5,9
Övriga intäkter/bidrag	12,2	10,6	11,7
Summa intäkter	144,0	130,2	140,8

Kostnader	2020	B 2021	B 2022
Personal	175,3	184,0	198,8
Konsult/köpta tjänster	32,3	27,7	36,2
Lokaler	17,0	17,5	16,5
Utbildning och konferenser	1,9	3,6	3,8
Resor	0,7	1,0	1,0
Bidrag	0,2	0,3	0,1
Kontors- och driftkostnader	2,9	3,5	3,1
Information	0,4	0,1	0,0
Fordon	0,6	0,8	0,9
Inventarier	0,5	0,3	0,3
Tele/Data	11,3	11,5	12,6
Frisk/hälsovård	0,8	0,8	0,7
Övriga personalkostnader	0,8	1,3	0,9
Avgifter	3,1	3,1	2,7
Kundförluster	2,1	1,6	1,6
Övrigt inkl. avskrivningar	1,4	3,4	1,8
Summa kostnader	251,5	260,5	281,1
Netto	-107,5	-130,3	-140,3

*Ett eventuellt återinförande av trängseltillsynen har inte beaktats i budget för 2022.

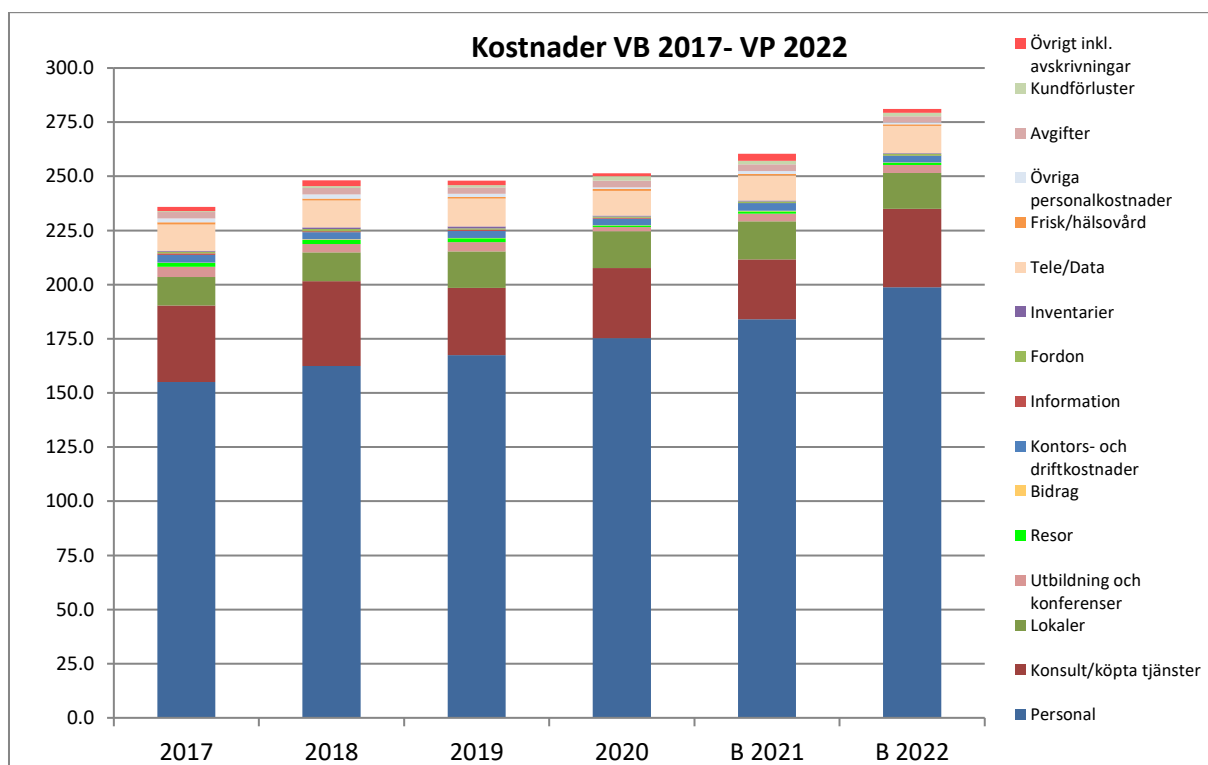
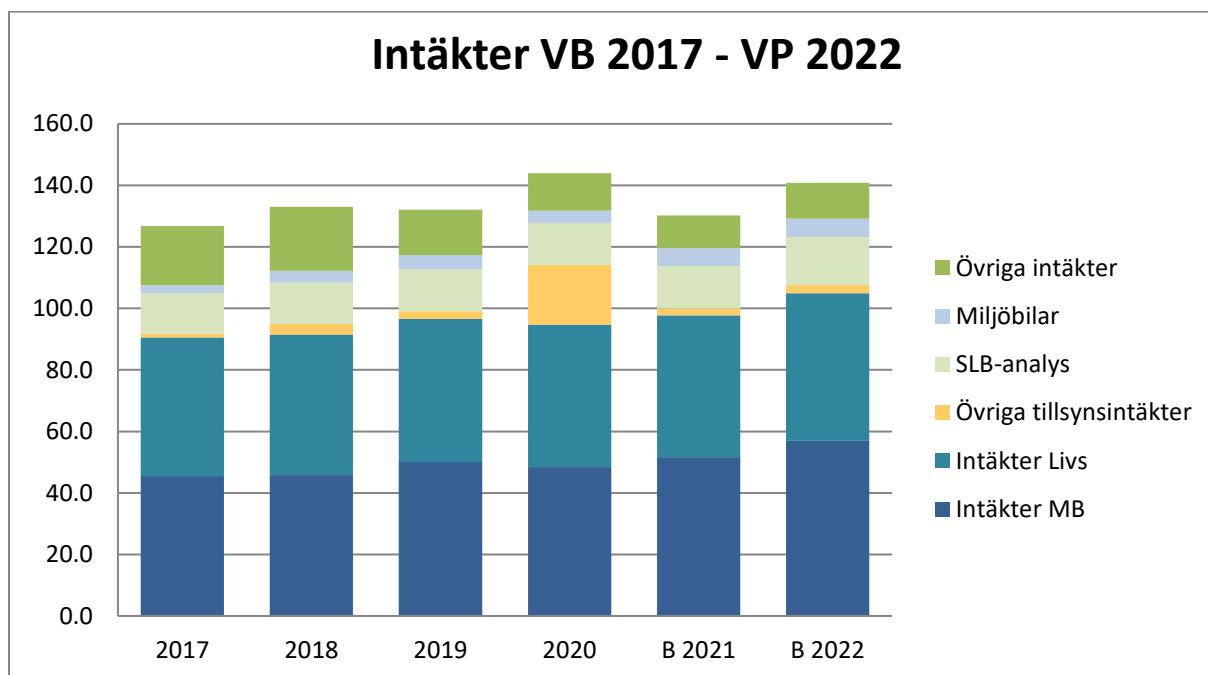
I tabellen ingår inte ansökta budgetjusteringar från central medelsreserv för VP 2022 (totalt 5,0 mnkr).

Intäkterna för registrering av livsmedelsanläggning minskar fr.o.m. 2022 eftersom att tidsåtgången för registrering har minskat i takt med att processen har digitaliserats. Det betyder att den manuella handläggningen har minskat, men att OH-kostnader för drift, underhåll och utveckling har ökat.

Högre intäkter för SLB-analys år 2022 beror på ökad efterfrågan efter luftmätningar och avdelningen förstärks med extra resurser. Övriga intäkter/bidrag ökar något för 2022, vilket förklaras av högre extern finansiering för projekten. Dessa brukar variera mellan åren beroende på antal pågående projekt.

Diagrammet nedan visar i huvudsak oförändrad fördelning av intäkter inom förvaltningens verksamhetsområde de senaste 6 åren, med undantag för 2020 där minskade tillsynsintäkter balanseras med statsbidraget avseende trängseltillsynen. Notera att budget 2021 inte inkluderar statsbidraget avseende trängseltillsynen för 2021.

Intäkter och kostnader presenteras i den ordning som visas på grafens höger sida.

Diagrammet ovan visar förvaltningens kostnadsfördelning 2017-VP 2022.

Personalkostnaderna är förvaltningens största kostnadspost och utgör 71 procent av de totala kostnaderna. Personalkostnader för 2022 ökar till följd av lönehöjningar enligt lönerörelse samt personella förstärkningar som är kopplade till budgetuppgifterna inom bl.a. tillsyn enligt miljöbalken, kommunikation och miljöövervakning.

Jämfört med år 2021 ökar konsultkostnader och köpta tjänster p.g.a. fortsatt digitalisering av förvaltningens processer och flera aktiviteter inom projekten.

Budget 2022 uppdelat per verksamhetsområde redovisas i bilaga 1.

Investeringar

För år 2022 uppgår nämndens investeringsutgifter till 1,3 mnkr vilket fördelas som kostnad på flera år. Investeringarna avser framförallt utrustning för SLB-analys.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Budgetjusteringar

Sammanlagt ansöker miljöförvaltningen budgetjusteringar om 5,0 mnkr.

Ansökan om budgetjustering avseende God vattenstatus

Miljöförvaltningen ansöker inom ramen för VP 2022 om tilldelning av 5,0 mkr för 2022 ur Central medelsreserv 2 för det fortsatta arbetet med lokala åtgärdsprogram fördelat enligt följande:

- Fortsatt arbete med lokala åtgärdsprogram: 0,5 mkr.
- Genomföra uppföljande utredning av fällningen i Brunnsviken och Magelungen: 0,5 mkr.
- Genomföra utredning av påverkan från förorenad mark och grundvatten på stadens vattenförekomster: 2,0 mkr.
- Insamling och analys av matfisk för PFAS-analys i de vatten som är föremål för eventuella kostrekommendationer: 0,5 mkr.
- I samverkan med Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra vidare utredning av LÅP-åtgärder: 1,5 mkr.

För mer detaljerad redovisning av ansökan om budgetjusteringen se bilaga 5.

Omslutningsförändringar

Totalt begärs 44,7 mnkr i omslutningsförändringar enligt nedan:

- **Tillsyn 21,0 mnkr;** för ökade intäkter och kostnader inom tillsyn

- **Miljöövervakning 5,3 mnr;** för ökade intäkter och kostnader inom miljöövervakning p.g.a. ökad efterfrågan efter luftmätningar
- **Miljöbilsprojektet 5,9 mnr;** Projektbidrag för miljöförvaltningens kostnader för miljöbilsprojektet.
- **Energi och klimat 0,1 mnr;** För ökade kostnader och intäkter inom energirådgivning och klimatarbete
- **Gemensamma kostnader 0,2 mnr;** Ersättning från Arbetsförmedlingen avseende personalkostnader.
- **Projekt LÅP Lilla Värtan och Strömmen 2,8 mnr;** Extern finansiering för miljöförvaltningens kostnader för projektet.
- **Projekt Ännu Smartare Miljödata 2,1 mnr;** Bidrag för miljöförvaltningens kostnader för projektet.
- **Projekt Energirådgivning 2,0 mnr;** Extern finansiering av ökade kostnader för projektet
- **Projekt Regional energirådgivning 1,6 mnr;** Extern finansiering av ökade kostnader för den regionala energirådgivningen.
- **Miljösamverkan i Stockholms län (MSL) 1,3 mnr;** Extern finansiering av Miljösamverkan i Stockholms län som miljöförvaltningen projektleder.
- **Projekt nPETS (nano Particle Emissions from the Transport Sector) 1,0 mnr;** Extern finansiering för miljöförvaltningens kostnader för projektet.
- **Projekt Hållbarhet blir standard 0,5 mnr;** Extern finansiering av ökade kostnader för projektet
- **Projekt Life IP Rich Waters 0,6 mnr;** Extern finansiering av ökade kostnader för projektet
- **Övriga mindre projekt 0,3 mnr;** Extern finansiering av ökade kostnader för projekten.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Mål 7. Hållbar energi för alla (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Staden har kommit långt i omställningen till förnybar energi och arbetet behöver fortsätta med att förändra och ställa om energisystemen, byta fossilt mot förnybart samt effektivisera energianvändningen i samhället. Den främsta utmaningen är omställning av transportsektorn.

Förvaltningens löpande arbete med energieffektivare fordon (framför allt elfordon), ökad andel bibränslen, utfasning av fossila uppvärmningssystem, energieffektivisering i byggnader samt ökad förnybar elproduktion är alla viktiga komponenter för att nå målet Hållbar energi för alla liksom stadens-, nationella- och globala klimatmål.

Förvaltningen samverkar i olika fora med akademi, näringsliv liksom med stadens bolag och förvaltningar som bidrar till att nå målen. Särskilda satsningar görs inom olika tematiska projekt som förvaltningen initierar.

Mål 12. Konsumtion och produktion (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Förvaltningens löpande arbete med att aktivt kommunicera och bidra till åtgärder i stadens miljöprogram, klimathandlingsplan, kemikalieplan, avfallsplan, program för inköp, samt stadens matstrategi bidrar till att nå delmålen inom hållbar konsumtion. Ett exempel är insatsen Minimeringsmästarna, som engagerar hushåll till att minimera sina avfallsmängder och minska konsumtionens klimatpåverkan, som fortsätter med aktiviteter för deltagande hushåll och kommunikation till stockholmare i samverkan med Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) och flera lokala aktörer.

Förvaltningen fortsätter att utveckla samverkan med näringslivet och civilsamhället, samt utveckla medborgardialog i samband med stadens Klimatkontrakt 2030, för att snabba på omställningen till en hållbar och fossilfri stad.

Mål 14. Hav och marina resurser (miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Mål 14 handlar om att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt. Påverkan på de marina miljöerna är storskalig och sträcker sig utanför stadens rådighetsgränser. Utmaningarna är kopplade till miljögifter, exploatering och andra aktiviteter i och kring vattenmiljöerna, nedskräpning, överfiske, destruktiva fiskemetoder och klimatförändringar. Stadens rådighet är främst kopplad till stadens arbete för god vattenstatus utifrån vattendirektivet samt åtgärder kopplade till avfall. Uppdraget att ta fram och genomföra lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster är prioriterade insatser för måluppfyllelse. Frågor som att tillämpa tillsyn i vattenrelaterade frågor, samverka med andra förvaltningar kring stadsutvecklingsfrågor, exploatering och drift och är utpekade områden. Synergieffekter kan nås med mål kring biologisk mångfald, klimatarbete och folkhälsa.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald (exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden)

Mål 15 handlar om att genom hållbar markanvändning stoppa förlusten av den biologiska mångfalden och stärka ekosystemen. Avvägningen mellan att bevara och stärka den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster som människor är beroende av och tillåta uttag av naturresurser är en intressekonflikt. En hållbar användning av naturresurser kan skapa förutsättningar för välmående samhällen.

Generellt sett har staden stor rådighet över målet inom Stockholm stads gränser då staden dels äger mycket mark och dels har planmonopol för mark- och vattenanvändning. Synergieffekter kan nås särskilt inom arbetet med att öka den biologiska mångfalden och arbeta för särskilt folkhälsobefrämjande grönytor och medborgarnas närhet till dessa. Stadens handlingsplan

för biologisk mångfald med ett flertal konkretiserade stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP) är ett stöd för stadens verksamheter i detta arbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har delat målsvar för mål 15 med exploateringsnämnden. Under 2022 planeras att gemensamt uppdatera tidigare framtagna målanalys då nya miljöprogrammet för 2020-2023 samt handlingsplanen för biologisk mångfald antagits. Därutöver planeras samarbetet med andra målsvariga utvecklas för att nå synergieffekter i målarbetet.

Jämställdhet

Agenda 2030 slår fast att jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för att nå alla hållbarhetsmål och att arbetet med agendan därför måste ha ett integrerat jämställdhetsperspektiv. Miljöförvaltningen har sedan länge arbetat med olika insatser inom jämställdhetsområdet; exempelvis genomförs årligen en omfattande lönekartläggning för att säkerställa att osakliga löneskillnader mellan könen inte förekommer och förvaltningen bedriver ett omfattande likabehandlingsarbete utifrån diskrimineringslagstiftningen. Bland de aktiva åtgärder som genomförts återfinns bland annat kartläggning av arbetsvillkor och säkerställande av icke-diskriminering i rekryteringsrutinerna.

Inom tillsynen tillämpas ett humanperspektiv där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Förvaltningens arbete kan således bidra till jämställd hälsa, där alla stadens medborgare ska ha lika möjligheter till exempelvis en god boendemiljö. Miljöförvaltningens strategiska arbete för ökad jämställdhet har främst inriktat sig på där normer skapas; det ska finnas ett jämställdhetsperspektiv i det dagliga arbetet, i alla delar av organisationen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett kön och förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet. Förvaltningen har kontinuerlig omvärldsbevakning inom ämnet och anordnar också föreläsningar med externa talare i aktuella ämnen.

Barns rättigheter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar brett inom ramen för såväl tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagstiftningen som nämndens proaktiva projekt- och programverksamhet för att säkerställa barns rätt till en hälsosam miljö och säkra livsmedel. Inom ramen för nämndens tillsynsarbete utförs även barnkonsekvensanalyser i de fall nämndens beslut har inverkan på barns rätt till en hälsosam miljö och säkra livsmedel. Rutiner och bedömningsgrunder för genomförande av barnkonsekvensanalyser har tagits fram specifikt för tillsynsarbetet inom områdena skola och förskola samt bassängbad och plaskdammar. Dessa kan användas som modell inom andra tillsynsområden där en barnkonsekvensanalys behöver genomföras i det enskilda fallet.

Stockholms stads kemikalieplan har ett starkt uttalat fokus på att minska framförallt barns exponering för farliga ämnen. Ett omfattande arbete för kemikaliesmarta förskolor utförs av förskolorna med vägledning från miljöförvaltningen.

Sedan 2021 breddas arbetet till att rikta sig även till skolor och fritidshem. I samarbete med utbildningsförvaltningen har en vägledning tagits fram för dessa verksamheter. Ytterligare relevanta insatser som är under genomförande gäller kemikaliekommunikation med ungdomar

samt arbete för att minska förekomsten av farliga ämnen på de av stadens arbetsplatser där många gravida förväntas finnas – omsorgsverksamheter och kontor.

Under 2022 kommer arbetet med hälsorelaterad miljögiftsövervakning utvecklas och göras mer långsiktigt. Syftet är att beskriva exponeringen hos barn, unga och andra känsliga grupper för farliga ämnen i vardagen, och vad denna beror på.

Nationella minoriteters rättigheter

Miljöförvaltningen ska tillhandahålla översättning av information till de nationella minoritetsspråken när så efterfrågas. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt för att tillgängliggöra mer information på engelska och i linje med principer för klarspråk inom förvaltningens delar av stadens webbsidor.

Systematiskt kvalitetsarbete

Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med att utveckla processer och arbetssätt för ökad effektivitet och högre kvalitet. Kvalitetsarbetet bedrivs till stor del decentraliserat på miljöförvaltningen där medarbetare har som mål att ständigt utveckla och förbättra processerna inom sina respektive sakområden. Miljöförvaltningen deltar också i ett flertal projekt där både akademi och företag finns representerade. Projekten syftar inte sällan till att ta fram och testa nya innovativa lösningar för att på ett enkelt sätt skapa hälso- och miljönytta.

Innovation och digitalisering för utveckling och ökad kvalitet är i högsta grad viktigt. Under 2022 är ambitionen att driftsätta två utvecklade processer med stöd av digitalisering; köldmediedeklarationer samt digitala inspektioner. Köldmediedeklarationer är ett nytt innovativt arbetssätt och en ny tjänst som anpassats till målgruppernas behov för att uppnå högre kvalitet och resurseffektivitet. Digitala inspektioner syftar till att skapa effektivare interna processer med stöd av digital teknik. Därmed skapas en effektivare handläggning där medarbetare i högre grad kan använda sin arbetstid åt värdeskapande och kvalificerade frågor.

Vidare har förvaltningen för avsikt att påbörja en pilot för texttolkning, kategorisering och bearbetning av inkomna klagomål med stöd av AI. Ambitionen är även att kontinuerligt utveckla och sprida insikter och lösningar till andra verksamhetsprocesser. Förvaltningen driver sammanfattningsvis ett systematiskt och långsiktigt digitaliseringsarbete med fokus på att göra märkbar skillnad för stockholmarna, uppnå effektiviseringar och högre kvalitet. Inom området arbetar förvaltningen också med att stärka kompetensen inom bland annat förändringsledning.

Inom denna typ av utvecklingsarbete finns naturligtvis också risk för målkonflikter, som måste analyseras och hanteras. Gällande lagstiftning behöver tas i beaktande, och inte minst GDPR och regler kring IT-säkerhet måste uppfyllas.

Avseende målkonflikter så kan även kort- och långsiktiga perspektiv i en verksamhet vara en orsak till målkonflikter. Effektiviseringskrav bör då inte – som regel – stå i vägen för insatser som på längre sikt kan leda till positiva effekter för t.ex. stadens medborgare och avnämare. En sammantagen bedömning behöver dock göras i varje enskilt fall. Ett framsteg i form av

exempelvis en ny digital tjänst kan förbättra situationen för ett stort antal brukare även om den på kort sikt inte alltid uppfyller kraven på en verksamhets interna effektivisering.

Miljöförvaltningen arbetar också kontinuerligt med att utveckla dialogen med invånare. Under 2022 ska dialog bland annat ske i samband med olika evenemang med staden som arrangör. Under 2022 genomförs även en medborgarenkät för att bland annat öka förvaltningens kunskap om invånarnas förväntningar och behov på stadens arbete.

Vad gäller synpunkter och klagomål så har miljöförvaltningen över åren haft ett tämligen lågt antal serviceanmärkningar. Serviceanmärkningar diarieförs enligt fastställd rutin och återkoppling ska ske till den klagande inom 15 arbetsdagar. Avseende klagomål på nämndens beslut i specifika ärenden så registreras dessa i det pågående ärendet och besluten är överklagningsbara.

Övrigt

Under senvåren lämnar förvaltningen de tillfälliga lokalerna i Separatorhuset och flyttar in i nyrenoverade lokaler i Tekniska Nämndhuset. Flytten kommer att föregås av ett intensivt planerings-, informations- och utställningsarbete där alla verksamheter och medarbetare involveras.